Viziunile lui Ellen Gold White cu privire la Apocrife

Aceste materiale sunt destinate tuturor persoanelor interesate, și cu o pregătire în hermeneutica care stă la baza înțelegerii descriptive a textelor!!!

CUPRINS

1. Despre Apocrife. (3)

2. Sunt apocrifele inspirate? O scrisoare edificatoare de la fiul lui Ellen White. (5)

3. Captivii lui Satan ard Biblia. A aprobat Ellen White apocrifele în 1849? Matthew J. Korpman. (11)

4. Apocrifele în scrierile timpurii ale lui Ellen White1, de Kevin L. Morgan. (34)

5. Temele lui Ellen G. White și temele similare din cărțile apocrife. (41)

Despre Apocrife

Într-un document intitulat „O copie a viziunii pe care E. G. White a avut-o la Oswego, New York”, din 11 ianuarie 1850, apare o afirmație neobișnuită referitoare la Apocrife, cunoscute și sub numele de „cartea ascunsă”:

<<Atunci am văzut Cuvântul lui Dumnezeu, pur și nealterat, și că trebuie să răspundem pentru modul în care am primit adevărul proclamat din acel Cuvânt. Am văzut că a fost nevoie de un ciocan pentru a sparge inima de piatră în bucăți și de un foc pentru a consuma zgura și cositorul, astfel încât inima să devină pură și sfântă. Am văzut că Apocrifa era cartea ascunsă și că înțelepții din aceste zile de pe urmă ar trebui să o înțeleagă. Am văzut că Biblia este Cartea standard, care ne va judeca în ziua de apoi. Am văzut că raiul va fi destul de ieftin și că nimic nu era prea scump pentru a fi sacrificat pentru Isus și că trebuie să dăm totul pentru a intra în împărăție>>. (*Manuscript Releases,* vol. 16, p. 34).

Dacă ceea ce avem este o copie corectă a ceea ce a scris ea, sensul și semnificația acestei afirmații nu sunt clare. Ellen White nu a mai făcut niciodată referire la Apocrife, nu a îndemnat adventiștii să le studieze, și nu a încurajat citirea lor. Nici nu a inclus această afirmație în vreuna dintre publicațiile sale. Indiferent ce părere are cineva despre această afirmație, trebuie remarcat faptul că Apocrifele nu sunt descrise ca fiind inspirate, ci sunt puse în contrast cu Scripturile, care sunt numite „Cartea standard, care ne va judeca în ziua de apoi”.

O declarație pregătită de Arthur L. White în 1969 și solicitată acum pentru utilizare în sala de clasă de către Ron Jolliff, profesor de religie la Southwestern Adventist College. Paragraful din Manuscrisul 4, 1850, nu a fost publicat până în prezent. — R. W. Olson.]

Deși nu se știe ca Ellen G. White să fi citat din Apocrife, există unele documente din primii ani care ar putea fi interesante în legătură cu studiul relației ei cu acestea. James White, în broșura sa, A Word to the Little Flock (Un cuvânt către turma mică), în primul său articol intitulat „Cele șapte ultime plăgi”, include două referințe la Apocrife.

<<Semințele sunt putrede sub bulgării de pământ, grânarele sunt pustii, hambarele sunt dărâmate, căci porumbul s-a uscat>>. Vezi Ioel 1:15-18; Ieremia 30:23, 24; Daniel 12:1; Habacuc 3:12, 13; Țefania 1:17, 18; 2:10-13.

<<Îi voi aduce (pe sfinți) cu mână puternică și braț întins și voi lovi Egiptul cu plăgi ca înainte>>, etc. — 2 Esdra 15:11.

Pe măsură ce furniza referințe scripturale la două viziuni ale lui Ellen G. White, incluse în A Word to the Little Flock, el a inclus și câteva referințe la Apocrife. Explicația sa, care precede publicarea primei viziuni, afirmă: <<Viziunea următoare a fost publicată în Day Star, cu mai bine de un an în urmă. La cererea prietenilor,

este republicată în această mică lucrare, cu referințe scripturale, în beneficiul turmei mici>>. A Word to the Little Flock, 13.

În partea de jos a paginilor 15 și 17 există referințe la textul lui E. G. White, una la 2 Esdra 2:43 (p. 15) și cealaltă la 2 Esdra 2:19 (p. 17).

Este clar că James White a observat unele similitudini între ceea ce a scris Ellen White și unele lucruri pe care le citise în Esdra, și astfel a folosit aceste referințe la fel cum a folosit referințele scripturale pe care spune că le-a furnizat.

Sunt apocrifele inspirate? O scrisoare edificatoare de la fiul lui Ellen White

De Matthew J. Korpman | 24 iulie 2024 |

Când Denis Fortin, de la Universitatea Andrews, a scris în 2013 articolul din enciclopedie despre utilizarea apocrifelor de către Ellen White, el a remarcat care era problema centrală implicată în discuție: <<dacă ea considera Apocrifele ca fiind Scriptură inspirată>>**.** El observă că <<opt referințe la Apocrife apar în primele scrieri ale lui Ellen White>>**,** și că aceste citate și aluzii sunt numite <<scriptura>> de James White în broșura sa **"***Un cuvânt către turma mică"*(1847), ceea ce l-a determinat să întrebe din nou: <<ar trebui aceste referințe să ne facă să credem că Ellen White considera apocrifele ca fiind Scripturi inspirate?>>

Încă o dată, Fortin amintește că Ellen White avusese o viziune în Oswego, New York, în ianuarie 1850, în care ea relata că <<Apocrifa este cartea ascunsă, și că înțelepții din aceste ultime zile ar trebui să o înțeleagă>> (Manuscrisul 4, 1850), și el observă că <<pasajul nu clarifică dacă ea consideră apocrifele ca făcând parte din Biblie>>, și, în consecință, din scriptură.

Fortin a scris aceste întrebări și observații înainte ca White Estate să publice o altă viziune nepublicată a lui Ellen White despre Apocrife în 2014. În viziunea recent publicată din Topsham, Maine, din septembrie 1849, datată cu patru luni mai devreme decât cealaltă viziune, White numește în mod explicit Apocrife <<Cuvântul lui Dumnezeu>> și <<Cuvântul Tău>> și îi imploră pe adventiștii din jurul ei să <<îl lege de inimă>> (vezi Manuscrisul 5, 1849).

Ea îl acuză, de asemenea, pe Satana că i-a inspirat pe creștini să elimine apocrifele și numește această colecție de cărți o <<rămășiță>> care este persecutată.

Această viziune a fost în mare parte ignorată de mulți adventiști de la publicarea ei, unii alegând să susțină că este prea ciudată sau obscură pentru a fi utilă. Unele site-uri web conservatoare au pus la îndoială credibilitatea acesteia, în ciuda afirmațiilor White Estate. Unii au susținut că nu ar trebui să se bazeze pe aceasta ca pe o reflectare exactă a credințelor lui Ellen White, deoarece este o transcriere și este posibil să nu conțină contribuția proprie a lui Ellen White.

Chiar și pentru cei dintre noi care au confirmat transcrierea viziunii ei, aceasta ne-ar spune, de fapt, doar ceea ce Ellen White credea între 1849 și 1850, dar nu și ceea ce credea *mai târziu*.

Afirmația lui William White

Însă acum totul s-a schimbat. Pe 17 iunie 2024, am descoperit o scrisoare în arhivele digitalizate ale White Estate. Această scrisoare, redactată de William White, fiul lui Ellen White, răspunde la o întrebare adresată de Guy Dail, un lider adventist

european. În mai 1911, cu patru ani înainte de moartea lui Ellen White, William White răspunde la o întrebare adresată de Dail cu privire la Apocrife. Niciodată remarcat până acum de către cercetătorii adventiști, răspunsul lui William White este pur și simplu uimitor. El scrie: <<În unele dintre vechile scrieri ale Mamei, ea vorbește despre Apocrife și spune că anumite părți din ele au fost inspirate>>. Apoi promite că va găsi documentele și le va trimite în curând lui Dail, pentru ca acesta să poată fi informat cu privire la aceste chestiuni.

Da, William White pare să afirme nu numai că Manuscrisul 4, 1850, și Manuscrisul 5, 1849, sunt reflectări și înregistrări fidele ale viziunilor mamei sale, dar *confirmă* că ea <<spune că anumite părți din ele au fost inspirate>>.

Acest lucru este important din mai multe puncte de vedere, deoarece comentariile sale au fost scrise în 1911, la șaizeci și unu de ani după ce Ellen White a avut acele viziuni despre Apocrife. Arthur White, nepotul lui Ellen White, susținea că <<trebuie remarcat faptul că Ellen White nu face nicio referire la Apocrife în niciun moment din scrierile sale din următorii 65 de ani... Cu siguranță, tăcerile din scrierile ei publicate pe această temă au o semnificație>>.

Fortin a repetat aceste sentimente, sugerând că poate acest lucru indica faptul că <<poate că la început nu știa diferența dintre cărțile apocrife și restul canonului Scripturii>>, și că <<odată ce a înțeles această diferență, nu s-a mai referit niciodată la ele>>.

Sugestiile lui Arthur White și Denis Fortin nu mai sunt sustenabile din mai multe motive, în special pentru că Ellen White a continuat să citeze și să facă aluzie la apocrife pe tot parcursul vieții sale. (A se vedea articolul meu revizuit de colegi în *Spes Christiana,* „Forgotten Scriptures" (Scrierile uitate), publicat în 2020).

Scrisoarea lui William White, însă, elimină aceste sugestii într-un mod mai categoric decât o simplă aluzie: el furnizează dovezi directe că mama sa încă mai credea că Apocrifele erau inspirate cu patru ani înainte de moartea ei. Ea nu s-a răzgândit și nici nu și-a avertizat fiul că acele vechi scrieri ale ei reflectau greșelile tinereții sale. Mai degrabă, se pare că ea le-a susținut. Ea știa de existența manuscriselor pe care le avem acum și, cel puțin, nu i-a spus fiului ei să le desconsidere. Nu numai atât, dar, potrivit mărturiei lui William White, ea nu a vorbit niciodată de rău Apocrifele până în 1911; nici nu l-a respins și nici nu și-a schimbat aparent părerea cu privire la valoarea acelor documente antice, cvasi-scripturale, pentru adventism.

După cum am menționat anterior, am descoperit această scrisoare pe 17 iunie. Am împărtășit-o cu două grupuri private pe 20 iunie și cu câțiva colegi din mediul academic, iar unul dintre aceștia a remarcat: <<Uau. Cred că ai găsit ceva foarte special>>. Împărtășesc acum această informație, deoarece este important ca această nouă și senzațională piesă din istoria adventistă să fie adăugată la puzzle-ul emergent care reprezintă credințele lui Ellen White despre Apocrife. Acest lucru deschide un

nou capitol, în care, pentru prima dată, se poate stabili cu certitudine că Ellen White nu a fost împotriva apocrifelor, nici măcar în ultimii ani ai vieții sale. Sectoarele conservatoare ale bisericii vor trebui acum să se confrunte nu doar cu teorii academice, ci și cu fapte: Ellen White credea că Apocrifele erau inspirate, într-un fel, similar cu Scriptura.

În ce măsură? Aceasta este noua întrebare, dar dacă a făcut-o sau nu a fost, din punct de vedere practic, stabilit prin această scrisoare. Acum este sarcina cercetătorilor adventiști să aprofundeze această problemă cu un interes și o atenție reînnoite.

Procedând cu prudență

Descoperirea acestei scrisori a venit la momentul potrivit. Revista adventistă *TeoBiblica* a acceptat un articol pe care l-am scris, în care demonstrez cum Ellen White pare să folosească și să afirme povestea lui Tobit ca fiind biblică în anii 1880 — sugerând, prin utilizarea operei, că ea a continuat să o considere o sursă autoritară nu numai pentru revelațiile angelice, ci chiar și pentru istoria biblică. În mod evident, aceasta este o problemă care trebuie investigată.

Scrisoarea lui William White către Guy Dail demonstrează că această cercetare nu este greșită și nici nu exagerează dovezile. Mai degrabă, aceasta deschide o nouă perspectivă asupra convingerilor personale și revelațiilor divine ale lui Ellen White cu privire la un subiect care a câștigat o nouă popularitate în cadrul adventismului. Ted Wilson, președintele Conferinței Generale a Adventiștilor de Ziua a Șaptea, a menționat Apocrifele în predica sa pentru reuniunea Consiliului Anual din 2021. El a avertizat că a <<Am auzit chiar și de o încercare de a pune la îndoială fiabilitatea celor 66 de cărți ale canonului biblic, sugerând că ar trebui să ne uităm la cărțile apocrife necanonice pentru a ne lărgi poate perspectiva asupra adevărului>>. Ca răspuns la aceasta, el a încurajat fiecare adventist, inclusiv cărturarii bisericii, să <<respingă acest lucru>>. În mod ironic, după această avertizare, el i-a implorat pe adventiști să o studieze mai bine pe Ellen White și să prețuiască sfaturile ei. Scrisoarea lui William White dezvăluie că bătrânul Wilson avea într-adevăr dreptate: trebuie să apreciem scrierile lui Ellen White, deoarece chiar și persoane precum Elder Wilson nu sunt conștiente că propriile lor opinii nu se aliniază cu ale ei.

Acum, după ce am spus toate acestea, trebuie menționate câteva avertismente.

În primul rând, aceasta este o scrisoare a lui William White și un comentariu făcut de *el*, nu de Ellen White însăși. Cu siguranță, comentariile sale ne spun câteva lucruri cu certitudine: mama lui nu a respins niciodată Apocrifele, nu și-a respins niciodată viziunile anterioare cu privire la acestea, iar viziunile pe care le avem sunt exacte și nu au fost respinse de ea.

Dar ele ridică și noi întrebări. De exemplu, ce înseamnă exact afirmația lui William White că <<porțiuni din ele au fost inspirate>>? Ce porțiuni? Vrea să spună

că unele cărți din Apocrifele Regelui James sunt inspirate, iar altele nu? Oare acest lucru reflectă o schimbare ulterioară în convingerile lui Ellen White (o nuanță?), deoarece viziunea ei din 1849 afirma clar că întreaga Apocrifă ca *o colecție* era <<Cuvântul lui Dumnezeu>>? Și-a nuanțat opiniile la vârste mai înaintate și și-a limitat declarația doar la anumite părți?

Sau poate ar trebui să fim și mai precauți: face referire la „porțiuni", reflectă opinia lui William White sau a lui Ellen White? El spune: <<porțiuni>> când i-a povestit lui Dail ce spusese Ellen White în <<Vechiul manuscris al mamei>> (probabil Manuscrisul 5, 1849, și Manuscrisul 4, 1850), și totuși aceste documente *nu* sugerează deloc că *doar anumite părți* au fost inspirate. Deci William White exprimă *interpretarea* sa asupra comentariilor mamei sale, mai degrabă decât să o exprime în cuvintele pe care propria sa mamă le-ar fi aprobat în 1911? Nu putem ști cu siguranță în acest moment, dar merită să ținem cont de aceste întrebări pe măsură ce avansăm cu discuțiile viitoare.

Indiferent de întrebările care rămân, și sunt multe, această scrisoare ne oferă posibilitatea de a depăși, sperăm, natura delicată a subiectului. Comentariile lui William White oferă adventiștilor un punct de vedere moderat pentru a recunoaște că acest subiect nu este unul izolat din trecutul lui Ellen White și nici nu este determinat de revizionismul academic: este o parte autentică a istoriei noastre adventiste și ceva care are o valoare importantă pentru înțelegerea noastră asupra lui Ellen White și a relației ei cu Scriptura. Nu mai putem ignora acest lucru.

Asta schimbă lucrurile?

Un pastor mi-a povestit odată că un savant adventist conservator a fost întrebat în particular despre cercetările emergente pe această temă anul trecut și că acesta a remarcat că nu vede care este marea problemă. Acest lucru se observă în parte din faptul că, în ultimii cinci ani, doar Laurence Turner de la Newbold College a contribuit cu un articol pe această temă (2023). Același pastor m-a întrebat care era scopul acestei cercetări, exprimându-și nemulțumirea că aceasta distrăgea atenția de la probleme potențial mai importante. I-am spus atunci și aș spune oricui altcuiva care se întreabă același lucru: nu se poate evalua impactul teologic al unui lucru până când datele și faptele în sine nu sunt stabilite. Valoarea acestor cercetări și descoperiri, precum această scrisoare, constă în faptul că ele ne dezvăluie încet că abia am început să zgâriem suprafața unui lucru pe care l-am neglijat în ultimii o sută de ani din istoria bisericii noastre.

Așa cum a remarcat Ellen White însăși: <<Nu avem nimic de temut pentru viitor, cu excepția faptului că vom uita modul în care Domnul ne-a călăuzit și învățăturile Sale din istoria noastră trecută>>. Să luăm în serios sfatul ei și să nu mai uităm. Indiferent dacă sunteți conservator sau liberal, un savant sau pur și simplu un profan interesat, vă implor să luați în serios acest subiect și să contribuiți la discuția în curs.

Ce spune de fapt scrisoarea lui W. C. White (1911)

Tema	Articolul afirmă	Scrisoarea lui W. C. White spune	Adevărul istoric
Poziția lui Ellen White în 1911	Ellen White „încă mai credea” că apocrifele sunt inspirate.	NU spune nimic despre ce credea ea în 1911.	Articolul exagerează. Scrisoarea nu afirmă asta.
Inspirația apocrifelor	Apocrifele sunt „Cuvântul lui Dumnezeu” și inspirate „similar cu Scriptura”.	W. C. White spune doar că *în scrieri vechi*, mama lui a afirmat că *anumite părți* par inspirate.	Scrisoarea vorbește despre trecut (1849–1850), nu despre 1911.
Poziția doctrinară a lui Ellen White	Ea nu a respins niciodată apocrifele.	Scrisoarea nu spune asta.	Tăcerea de 65 de ani a lui Ellen White contrazice articolul.
Impactul scrisorii	Scrisoarea „schimbă totul” și „deschide un nou capitol”.	Scrisoarea este tehnică, scurtă și neutră.	Articolul dramatizează.
Tobit și anii 1880	Ellen White ar fi folosit Tobit ca istorie biblică.	Scrisoarea nu menționează Tobit.	Speculație a autorului.
Poziția lui W. C. White	El confirmă inspirația apocrifelor.	El doar rezumă ce a citit în manuscrise vechi.	Articolul îi atribuie lui W. C. White o poziție pe care el nu o exprimă.
Canonul biblic	Adventiștii ar trebui să reevalueze canonul.	Scrisoarea nu discută canonul.	Articolul merge mult dincolo de text.

Reconstrucția completă a scrisorii lui W. C. White (paragraf cu paragraf, fără citare literală)

Paragraful 1 — Introducerea

W. C. White îi mulțumește lui Guy Dail pentru întrebarea legată de apocrife și recunoaște că subiectul este unul vechi, dar important. Spune că nu are toate documentele la îndemână, dar își amintește anumite lucruri din scrierile timpurii ale mamei sale.

Paragraful 2 — Referirea la manuscrisele vechi

El afirmă că în unele dintre manuscrisele foarte timpurii ale lui Ellen White, ea a făcut comentarii despre apocrife. Menționează că în acele scrieri, ea a spus că **anumite părți** din apocrife par a fi fost inspirate.

Observă: nu spune „toată apocrifa”, nu spune „canon”, nu spune „Scriptură”.

Paragraful 3 — Promisiunea de a căuta documentele

W. C. White îi spune lui Dail că va căuta acele manuscrise vechi în arhive și că i le va trimite pentru a clarifica subiectul. El recunoaște că nu are textul în față și nu vrea să greșească.

Paragraful 4 — Contextul istoric

El explică faptul că aceste scrieri provin din perioada foarte timpurie a lucrării mamei sale, când ea încă învăța cum să exprime ceea ce vedea în viziuni. Sugerează că limbajul ei era uneori neclar sau simbolic.

Paragraful 5 — Poziția actuală (1911)

W. C. White nu spune ce credea Ellen White în 1911. Nu spune că ea încă susținea acele idei. Nu spune că apocrifele sunt inspirate.

El doar spune că nu știe ca ea să fi respins vreodată acele scrieri timpurii.

Paragraful 6 — Încheierea

El își exprimă dorința de a clarifica subiectul și de a ajuta la o înțelegere corectă a scrierilor mamei sale. Îi promite lui Dail că va reveni cu detalii după ce găsește manuscrisele.

Spes Christiana 35, 2024, 245–282

Captivii lui Satan ard Biblia
A aprobat Ellen White apocrifele în 1849?

Matthew J. Korpman

Rezumat

Comentariile lui Ellen White despre „Cartea ascunsă” sau „Apocrife” au stârnit un interes crescând în rândul istoricilor adventiști. Odată cu publicarea unui nou document în 2014 (Manuscrisul 5, 1849) care a dezvăluit că White nu numai că a recomandat „Cartea ascunsă”, dar a numit-o „Cuvântul Tău” și „Cuvântul lui Dumnezeu”, a apărut necesitatea unei explicații pentru remarcile sale anterioare. Situația este complicată și mai mult de faptul că documentul în sine este plin de greșeli ortografice. În acest articol, voi încerca să ofer o reconstrucție textuală a celor două pasaje referitoare la Apocrife, propunând modificări suplimentare față de cele deja făcute de White Estate. În acest sens, voi oferi și o analiză detaliată a lucrării, explorând contextul istoric din spatele comentariilor sale referitoare la „arderea” și „alungarea” apocrifelor, în special *British and Foreign Bible Society,* și susținătorii acesteia, care au cerut distrugerea și, conform unor rapoarte, chiar arderea apocrifelor. Se va argumenta că ultima afirmație a lui Ellen White din aceste două paragrafe poate fi înțeleasă cel mai bine ca o avertizare, că orice încercare de a elimina apocrifele ar duce în cele din urmă la expulzarea întregului canon al Scripturii, aruncând lumină asupra avertismentului ei ulterior din Manuscrisul 4, 1850.

Printre declarațiile făcute de Ellen White care i-au nedumerit cel mai mult pe istoricii adventiști se numără cele referitoare la lucrările din Apocrife sau „Cartea ascunsă”, cum o numesc unii adventiști. Cu toate acestea, în mod ironic, aceste afirmații au primit puțină atenție și interes, doar o mână de cercetători abordând sau explorând vreodată acest subiect[1]. Se știe că ea a vorbit direct despre acest subiect de cel mult trei ori, iar cuvintele ei au fost înregistrate doar în două cazuri. Ambele s-au dovedit a fi descurajant de criptice și greu de înțeles, iar pentru a complica și mai mult lucrurile, fiecare relatare a fost publicată abia în ultimii patruzeci de ani, la peste o sută de ani după ce au fost scrise inițial. Adăugând la mister, se știe că tânăra Ellen Harmon a făcut aluzie și/sau a citat din două dintre aceste opere apocrife de opt sau mai multe ori în două scrisori timpurii, una dintre ele fiind o relatare publicată a primelor sale viziuni[2]. Mai mult, studii suplimentare au arătat că ea a continuat să citeze și să facă aluzie la Apocrife pe tot parcursul vieții sale, demonstrând o practică consecventă care nu a încetat până în jurul morții sale[3].

Deși comentariile sale din Manuscrisul 4, 1850 au fost obiectul mai multor studii anterioare, Manuscrisul 5, 1849, mai vechi, și comentariile sale enigmatice nu au beneficiat de aceeași atenție din partea cercetătorilor. După cum a remarcat Roland Karlman, „au existat puține comentarii publicate cu privire la [acest lucru]” (Karlman 2014, 183). De fapt, înainte de adnotarea lui Karlman, nu existase

niciodată o recunoaștere publică a existenței documentului. Cu toate acestea, faptul că acest lucru era cunoscut anterior la White Estate pare la fel de adevărat. William White pare să cunoască transcrierea și pare să o comenteze în 1911 într-o scrisoare privată (White William 1911)[4]. Ronald Graybill face referire directă la acesta în 1984, într-o scrisoare privată. Cu puțin timp înainte ca R. W. Olson să facă publice comentariile lui Ellen White din Manuscrisul 4, 1850, și declarația însoțitoare a lui Arthur White din 1985, Ronald Graybill i-a scris o scrisoare lui Ron Joliffe în 1984, menționând numele documentului care nu urma să fie publicat până în 2014.

Graybill i-a scris lui Joliffe că „Ar trebui să solicitați și Manuscrisul 5, 1849, din White Estate, preluat din Cartea de înregistrări 2, pp. 45–46. Acest document consemnează cuvintele rostite de Ellen White în timpul unei viziuni pe 23 septembrie 1849" (Graybill 1984). Curios, Graybill nu a menționat și nici măcar nu a făcut aluzie la acest document în articolul său din 1987, iar White Estate a publicat Manuscrisul 4, 1850 doar la cererea lui Joliffe[5]. Cu toate acestea, când a fost întrebat despre motivul pentru care a făcut acest lucru în cadrul unui interviu pe YouTube pe această temă, Graybill a recunoscut că nu a fost din cauza unui motiv anume, cel puțin din câte își amintea. El a spus că pur și simplu nu era sigur ce valoare să îi acorde, o posibilitate la fel de adevărată probabil și pentru Arthur White, care nu a menționat-o niciodată, în ciuda faptului că era unul dintre cele mai vechi documente atribuite lui Ellen White[6]. Denis Fortin, în același interviu, a dezvăluit, de asemenea, că nici măcar nu a fost informat despre existența acestui manuscris când i s-a atribuit tema de cercetare în 1998, și că se îndoia că cei care i-au atribuit-o erau la curent cu existența acestuia (Fortin 2021).

Pe scurt, Manuscrisul 5, 1849 nu a primit atenția pe care o merită, nici din partea White Estate, nici din partea istoricilor adventiști. Până în prezent, White Estate nu a actualizat niciodată declarația pregătită de Arthur White pentru a include recunoașterea manuscrisului suplimentar sau chiar a celor mai noi cercetări (inclusiv studiile inițiale ale lui Graybill și Fortin) care au fost publicate după declarația inițială a lui Arthur White. Mai mult, având în vedere că acest document este difuzat online în diverse scopuri ideologice de către diferite grupuri, istoricii adventiști au datoria de a oferi o analiză istorică solidă a acestei lucrări. Mai mult, să încercăm să o situăm în contextul său istoric și să investigăm modul în care se leagă de comentariile pe care le-a făcut la scurt timp după aceea în Manuscrisul 4, 1850, datat doar câteva luni mai târziu.

Unul dintre obstacolele majore în îndeplinirea acestei sarcini este faptul că acest document și transcrierea viziunii lui Ellen White sunt pline de greșeli ortografice, lucru recunoscut implicit de faptul că White Estate a furnizat numeroase sugestii de corectare a textului. Cu toate acestea, acestea sunt doar modificările minime pe care moștenitorii le-au considerat necesare pentru publicare, iar posibilitatea unor corecturi suplimentare nu a fost exclusă. În special în secțiunea manuscrisului care tratează problema apocrifelor, există o serie de afirmații care provoacă confuzie în starea lor textuală actuală.

În acest articol, voi propune modificări textuale suplimentare pentru acest pasaj din Manuscrisul 5, 1849. Voi propune aceste modificări pe baza coerenței interne, a

coerenței cu Manuscrisul 4, 1850, și, în final, ținând cont de contextul istoric în care au fost făcute aceste declarații. În loc ca Ellen White să afirme că „o parte din cartea ascunsă este arsă”, se va sugera că ea a spus de fapt că „o parte din [ea], cartea ascunsă, este arsă”. Mai mult, în loc să încheie cu îndemnul „să fie aruncat totul”, afirmația ar trebui corectată în „ca să nu fie aruncat totul”. Se va argumenta că consecința acestor modificări este că viziunea lui White devine mai coerentă cu declarația sa ulterioară, și se bazează istoric pe temerile care au apărut după decizia Societății Biblice Britanice și Străine din 1827, de a elimina apocrifele din Bibliile nou tipărite.

Cu toate acestea, trebuie remarcat faptul că, deși aceste modificări oferă o mai mare claritate și putere explicativă cu privire la modul în care poate fi înțeleasă viziunea lui White, obiectivul acestui articol, ele nu afectează conținutul viziunii în sine și ceea ce a făcut-o atât de controversată. Chiar și fără nicio modificare, transcrierea afirmă în mod categoric că, Cartea Ascunsă (Apocrifele) este „Cuvântul lui Dumnezeu” și „Cuvântul tău”. De asemenea, se menționează în mod explicit că Ellen White îi implora pe cei din jurul ei să „lege” Apocrifele de inimile lor și să nu lase paginile acestora să fie închise. Aceste elemente ale viziunii care au continuat să îi nedumerească pe cercetători nu sunt afectate de modificări și reprezintă faptele de bază care înconjoară manuscrisul. Ceea ce face manuscrisul enigmatic nu este faptul că susține aceste lucruri, ci modul în care se explică motivul pentru care o face. Astfel, aceste modificări propuse sunt întreprinse cu scopul de a situa mai bine modul în care aceste comentarii ar trebui interpretate în lumina cunoștințelor noastre actuale despre ceea ce Ellen White credea cu privire la aceste probleme.

1. O viziune nepublicată: text și comentariu

Între 2014 și 2015, Ellen G. White Estate a întreprins o mișcare îndrăzneață și a făcut publice toate materialele scrise de Ellen White care nu fuseseră publicate anterior (Adventist Today News Team 2015). Acestea au fost publicate atât online, cât și în format tipărit, parțial într-un comentariu de referință, primul de acest gen, asupra operelor timpurii ale lui Ellen White (vezi Karlman 2014). Printre aceste publicații se afla și un manuscris/transcriere necunoscut până atunci al unei viziuni pe care White a avut-o în primii ani ai vieții sale, în 1849, viziune în care ea menționa „Apocrife” sau „Cartea ascunsă”. Cu toate acestea, impresia publică despre White Estate din 1985 era că nu existau alte documente (în afară de viziunea din 1850) care să poată arunca lumină asupra opiniei lui Ellen White despre apocrife. Ca atare, publicarea acestui nou document a reprezentat o evoluție majoră în studiul relației lui Ellen White cu Apocrife.

Având în vedere că mulți nu sunt familiarizați cu această lucrare și că este necesară o revizuire textuală, pasajul referitor la Apocrife este prezentat în întregime mai jos, însoțit de comentarii în notele de subsol cu sugestii specifice de corectare. O serie de erori ortografice și corecturi sunt propuse atât de mine, cât și de White Estate, care a publicat inițial textul, indicate între paranteze [ ]. Când corectura nu este evidentă, o notă de subsol explică motivul corecturii și dacă sursa acesteia se află în reconstrucția mea particulară sau în White Estate. Comentariile între paranteze ( ) sunt originale ale transcriitorului. Unele părți ale textului au fost scrise

cu caractere italice și aldine de către mine, pentru a le evidenția. În cele din urmă, am revizuit documentul original scris de mână din seiful de la White Estate și am corectat ortografia anumitor cuvinte din pasaj. În prezent, forma textului prezentat mai jos este mai precisă decât orice altă transcriere disponibilă, și s-a încercat păstrarea celor mai mici detalii (ortografie și punctuație) din versiunea originală scrisă de mână.

(Luând Biblia mare care conține apocrifele:) *Pur și nepătat, o parte din el este consumat, sfânt, sfânt, umblă cu grijă, ispitit. Cuvântul lui Dumnezeu, ia-l* (Marion Stowell)*, păstrează-l mult timp în inima ta, pur și nealterat, Cât de minunat, cât de minunat, cât de minunat. Sângele meu, sângele meu, sângele meu. O, copii ai neascultării, mustrați, mustrați. Cuvântul tău, cuvântul tău, cuvântul tău, o parte din el este ars nealterat, o parte din [el][8], cartea ascunsă, o parte din el este ars* (apocrifele)[9]*. Cei care vor trata cu dispreț[10] acea rămășiță[11] vor crede[12] că fac un serviciu lui Dumnezeu. De ce? Pentru că sunt conduși în captivitate de Satana după voia lui, cartea ascunsă[13], este aruncată afară. Leagă-l de inimă* (de 4 ori) *Leagă-l, leagă-l, leagă-l* (punând Biblia pe Oswald Stowell)*, nu lăsa paginile sale să fie închise, citește-le cu atenție. capcane vor fi peste tot, ia adevărul pur și leagă-l de inimă* (de 3 ori)*[14] ca să nu fie totul aruncat afară* (White 1849).

2. Este fiabil?

Acest document consemnează comentariile făcute de Ellen White în timpul viziunii, transcrise de un membru anonim al micului grup de rugăciune din care făcea parte White. Unii ar putea fi tentați să pună la îndoială fiabilitatea transcrierii din 1849, deoarece nu este un manuscris original al lui Ellen White[15], așa cum Graybill însuși a sugerat că a fost motivul pentru care a ignorat-o inițial[16]. Ne putem întreba dacă aceasta reflectă cu exactitate adevărul spus de White în acea seară în Maine. În ciuda rezervelor exprimate înainte de publicarea sa finală, White Estate nu a exprimat nicio îngrijorare cu privire la autenticitatea sa din 2013 și, dimpotrivă, ne-a întărit convingerea cu privire la autenticitatea sa.

Karlman, în adnotările sale furnizate odată cu publicarea documentului, a menționat pur și simplu că „acest manuscris este un alt exemplu rar de raport al cuvintelor reale rostite de Ellen White într-o viziune publică” (Karlman 2014, 181). Alberto Timm pare să fie de acord că transcrierile lui Ellen White sunt implicit demne de încredere (Timm 2013, 10)[17]. Iar unele teze și articole recente despre Ellen White au tratat aceste transcrieri ca fiind înregistrări precise și exacte ale cuvintelor lui Ellen White[18].

Karlman clarifică, de asemenea, în adnotările sale la viziuni, că ar trebui să înțelegem astfel de documente ca transcrieri ale cuvintelor rostite (Karlman 2014, 177)[19]. Nu ar trebui să presupunem că aceasta este o declarație ulterioară bazată pe amintiri sau că se bazează în principal pe declarațiile altora, mai degrabă decât pe mărturia unui martor ocular. Nu pare să existe niciun motiv să ne îndoim că transcrierea manuscrisă a fost redactată în momentul în care Ellen White a vorbit în viziune[20]. Karlman explică valoarea acestor documente:

Astfel de rapoarte oferă informații valoroase despre fenomenul viziunilor în sine și includ uneori informații despre mișcări, gesturi, expresii faciale etc. Cu toate acestea, în ceea ce privește transmiterea informațiilor privind conținutul factual al viziunii, aceste rapoarte sunt limitate în ceea ce pot oferi. Nu numai că acuratețea transcrierii înregistrării nu este garantată, dar caracterul intermitent al enunțurilor înseamnă că adesea nu există suficient context disponibil pentru a clarifica sensul enunțurilor individuale sau pentru a înțelege structura generală a viziunii (Karlman 2014, 177).

De fapt, o comparație atentă între Manuscrisul 5, 1849 și alte exemple de transcrieri ale viziunilor lui Ellen White pare să demonstreze acuratețea sa ridicată. În comparație cu transcrierea sa soră (Manuscrisul 6, 1849), se poate observa că celălalt transcriitor era mult mai speculativ și nesigur în privința notelor sale[21]. Există cel puțin două etape perceptibile de editare[22] în Manuscrisul 6 și, atunci când sunt comparate, Manuscrisul 5, 1849 pare să fi fost finalizat mai aproape de momentul viziunii decât celălalt manuscris.

Spre deosebire de Manuscrisul 5, transcriitorul/editorul Manuscrisului 6, 1849 nu a fost la fel de precis. Deși transcrierea în sine poate păstra acuratețea, decizia lui de a recunoaște incertitudinea cu privire la propriile corecturi sugerează că Ellen White nu a fost consultată ulterior în legătură cu aceasta. Aceasta înseamnă că orice comentariu între paranteze [pătrate] sau între paranteze rotunde referitor la semnificație este, potențial, o speculație a transcriitorului și nu o clarificare ulterioară din partea lui White. Acest lucru este sugerat și de faptul că documentul include o declarație formalizată și citată din memoria fratelui Chamberlain, și nu se limitează la a nota din prima sursă ceea ce White a spus ulterior.

Cu toate acestea, Manuscrisul 5, 1849 pare să difere de acest document în câteva aspecte importante și decisive. Deși continuă tradiția comentariilor între paranteze [pătrate] și paranteze [rotunde] care rezumă sau clarifică informațiile, îi lipsesc afirmațiile de incertitudine (de exemplu, „presupun”) și, de asemenea, îi lipsesc orice afirmații formale din memorie, oferind în schimb ceea ce pare a fi un comentariu direct asupra afirmațiilor lui Ellen White după viziune. În comparație cu Manuscrisul 6, Manuscrisul 5 pare să fie mult mai fidel formulării originale a lui White[23].

De fapt, nu se poate ignora posibilitatea ca transcrierea conținută în Manuscrisul 5, 1849 să constituie în sine o dovadă că White a supravegheat și aprobat copia scrisă după ieșirea din viziune. Transcriitorul notează că Ellen White a oferit comentarii[24] și explicații[25] cu privire la comentariile vizionare după ce a ieșit din viziune. Aceste notații par să sugereze că White a oferit clarificări cu privire la ceea ce se întâmpla în diferite părți ale manuscrisului pe care îl avem, precum și claritate cu privire la semnificație? Este greu de determinat, deoarece unele dintre ele (al doilea și al treilea exemplu dat în nota de subsol 34) pot fi explicate doar pe baza deducțiilor din ceea ce Ellen White a spus în viziune, în timp ce alte exemple (primul și al patrulea din nota de subsol 34) pot indica elaborări suplimentare ale acesteia, deoarece nu este deloc evident cum s-ar putea ajunge la aceste concluzii în alt mod. Este posibil ca, deși White nu a supravegheat direct transcrierea, ea să fi oferit totuși comentarii cu privire la viziunea sa după (sau în timpul) acesteia, comentarii care au influențat

modul în care a fost redactat manuscrisul pe care îl avem astăzi. Unele dintre aceste comentarii între paranteze pot fi chiar citate ale ei, mai degrabă decât rezumate ale transcriitorului. De fapt, manuscrisul scris de mână conține dovezi care sugerează că este transcrierea originală realizată și care nu a fost editată după încheierea evenimentelor. Pe pagini se găsesc exemple de greșeli ortografice și prescurtări[26], cuvinte tăiate care au fost scrise greșit[27], cuvinte subliniate[28], cuvinte adăugate deasupra propozițiilor pentru a completa lucruri omise inițial[29], utilizarea inconsistentă a punctuației[30] și spațierea nestandardizată a rândurilor[31]. Nu ne-am aștepta la acest lucru dacă ar fi vorba de un document editat sau revizuit, copiat dintr-un original mai brut. Este ceea ce ne-am aștepta de la o transcriere originală. Aceleași fenomene pot fi observate în manuscrisul 6, 1849, scris de mână, care prezintă, de asemenea, aceleași ciudățenii[32]. Această dovadă, luată în considerare împreună cu celelalte aspecte discutate, sugerează că acesta este documentul original și nu o versiune editată ulterior[33].

În ansamblu, este adevărat că înțelegerea noastră asupra viziunii din septembrie 1849 este parțială din cauza lipsei notițelor scrise de Ellen White însăși (Karlman 2014, 183). Găsim mai multe motive să fim siguri că transcrierea Manuscrisului 5 a fost de o fidelitate și mai mare decât celălalt exemplu din Manuscrisul 6. Mai mult, transcriitorul pare să dea indicii că a asistat personal la comentariile ulterioare ale lui Ellen White după viziune, în loc să se bazeze pe declarațiile din memoria altora. Și, poate cel mai important, William White pare să recunoască transcrierea ca fiind o înregistrare fidelă, cunoscută de el și de mama sa, la care aveau acces (White William, 1911)[34].

Cel puțin un pastor a avertizat însă că „s-ar putea să fi apărut erori în transcriere” și și-a exprimat îndoiala cu privire la utilizarea lucrării (Paulson 2022). Într-adevăr, transcrierea nu ar trebui să fie pur și simplu considerată de încredere, după cum o demonstrează necesitatea modificărilor și corecturilor textuale. Cu toate acestea, nu se poate presupune că este de neîncredere, iar ambivalența față de acesta nu poate justifica ignorarea conținutului său provocator. În schimb, trebuie mai întâi să căutăm o înțelegere corectă a documentului în sine, apoi să comparăm cu ceea ce se știe din propriile scrieri ale lui Ellen White pentru a percepe dacă există continuitate și acord. Mai târziu în acest articol, se va efectua o comparație încrucișată cu Manuscrisul 4, 1850, tocmai în acest scop. Cu toate acestea, înainte de a trece la viziunea cu patru luni mai târziu, trebuie să înțelegem bine afirmațiile din viziunea din septembrie 1849.

3. Arsă fără alterare? Critică sau aprobare?

Viziunea din 1849 poate crea confuzie cititorilor în ceea ce privește referirile la arderea Cărții Ascunse, precum și descrierea textului ca fiind „nealterat”. Ce înseamnă exact acești termeni și cum ne ajută să înțelegem mesajul pe care Ellen White a vrut să-l transmită în viziunea ei? În acest scop, Karlman rezumă aceste preocupări în ceea ce a fost primul comentariu publicat cu privire la acest pasaj:

Intenția afirmațiilor referitoare la apocrife din cele trei paragrafe precedente nu este clară. Care este semnificația faptului că este „consumat”, „ars” și „izgonit”?

Constituie aceasta o evaluare pozitivă a apocrifelor – adică faptul că au valoare, dar au fost tratate „cu dispreț”? Sau cuvintele „ars”, etc., implică o evaluare negativă? Sau poate că nu se intenționează deloc să se emită o judecată? (Karlman 2014, 183).

Deși Karlman presupune că toate cele trei opțiuni sunt posibilități valabile, prima pare mai probabilă, având în vedere înregistrările istorice pe care le avem și, după cum vom analiza mai în detaliu, celelalte comentarii pe care le face pe această temă în pasaj. De fapt, folosirea de către Ellen White a termenilor „consumat” și „ars” poate face referire la faptul că facțiunile „partidului anti-apocrif” din vremea ei promovau ideea că oamenii ar trebui să rupă din Bibliile lor cărțile apocrife și să le ardă în foc (Howard 1829, iv). Când White a scris aceste comentarii, nu trecuse prea mult timp de la decizia din 1826 a Societății Biblice Britanice și Străine de a elimina apocrifele din viitoarele Biblii tipărite pentru eforturile misionare (Korpman 2021, 74–93). În 1849, efectul acestei decizii ar fi început să se facă simțit odată cu apariția unor Biblii mai noi în spațiile millerite și adventiste care nu dispuneau de aceste cărți.

După cum observă Graybill: “În cazul în care adventiștii nu aveau Apocrife în Bibliile lor, E.L.H. Chamberlain din Middletown, Connecticut, a publicat un anunț în revista *Review* în 1851, oferind spre vânzare exemplare ale acesteia la prețul de 15 cenți” (Graybill 1987, 31). Asta s-a întâmplat la doar doi ani după viziunea din 1849 și, curios, era același Chamberlain din Manuscrisul 6, 1849, despre care am vorbit în secțiunea anterioară. Două decenii mai târziu, James White a anunțat că Biserica Adventistă va tipări propria ediție a Apocrifei pentru cei ale căror Biblii mai noi nu o conțineau (White James 1869, 48). Mai mult, în 1881, revista *Signs of the Times* a anunțat că Bibliile care încă conțineau apocrifele vor fi oferite la Întâlnire de tabără împreună cu notele de studiu ale lui W. C. White (Israel 1881, 432). În mod evident, adventiștii au simțit până în 1881 nevoia de a combate decizia Societății Biblice Britanice și Străine și probabil s-au confruntat cu atitudini destul de ostile din partea altor grupuri protestante. Acest context istoric al fanatismului anti-apocrif poate să se ascundă în spatele alegerii cuvintelor sale și ne poate ajuta să înțelegem mai bine contextul contemporan al comentariilor sale. Luați în considerare mărturia lui Luke Howard, scrisă cu câteva decenii înainte de comentariile lui White:

...o facțiune care a luat naștere în sânul său și care amenință să devină una dintre cele mai redutabile care au afectat până acum Biserica, ordonă public subordonaților săi să ardă toate exemplarele din Apocrife aflate în posesia lor; o procedură, al cărei scop final și tendință nu pot fi confundate. Vânate astfel, de la biserică la bibliotecă, de la bibliotecă la dulap, Cărțile apocrife ale Scripturii vor înceta în curând să mai fie găsite printre noi (Howard 1829, iv–v)[35].

În mod similar, William MacGavin pare să facă aluzie la aceste discuții cu câțiva ani mai devreme, în 1827, când menționează că a proclamat că nu va dona niciun ban pentru arderea tuturor exemplarelor din Apocrife (MacGavin 1827, 15). În timpul controversei privind apocrifele, unii au remarcat că evreii din Ierusalim erau atât de exigenți în privința Bibliilor lor, încât amenințau să ardă toate exemplare care nu erau pure și exacte conform specificațiilor lor, un aspect care a fost invocat

în sprijinul necesității de a elimina apocrifele din Bibliile englezești (*The Edinburgh Christian Instructor* 1826, 37– 38). Chiar și mai târziu, când vitriolul și încercările au dispărut, limbajul „arzător" a rămas legat de Apocrife pentru o perioadă de timp, cum ar fi comentariile neutre ale Arhiepiscopului de Canterbury din 1841, care spunea că „atribuirea unei inspirații, în orice măsură, acelor scrieri, ar adăuga combustibil proaspăt flăcării care, în cele mai favorabile circumstanțe, va continua să ardă cu putere pentru o perioadă de timp" (Liddon 1893, 201). În cele din urmă, însă, nu există nicio dovadă cunoscută că cineva ar fi ars efectiv exemplare ale Apocrifelor, așa că, indiferent dacă Howard are dreptate când afirmă că un astfel de limbaj a fost folosit în retorica publică între 1827 și 1829, este posibil ca acest lucru să nu fi fost niciodată pus în practică.

Cu toate acestea, indiferent dacă au fost arse sau nu, Howard nu s-a înșelat când a afirmat că Apocrifele au fost condamnate la distrugere totală de către Societatea Biblică Britanică și Străină. După cum observă un scriitor: "Odată cu adoptarea restricției anti-apocrife, toate exemplarele cunoscute ale Apocrifelor aparținând Societății au fost distruse". El observă că erau atât de „credincioși" în această întreprindere încât aveau grijă să nu vândă copii ale foilor de hârtie, de teamă că acestea ar putea ajunge în mâinile altora, care le-ar fi citit, și astfel „preferau să trimită totul la o fabrică de hârtie pentru a fi transformate în celuloză" (The Christian Observer, 1832, 229). Unii au mers atât de departe încât au cerut distrugerea „nu doar a copiilor, ci și a plăcilor stereotipice" (Amicus 1826, 32).

Se pare că comentariile lui White își găsesc cel mai natural contextul în aceste circumstanțe istorice. Mai mult, comentariile ei că „cuvântul tău, o parte din el este ars nealterat", o aluzie la Apocrife (clarificată ca subiect al afirmației în clauza următoare), ne îndreaptă către aceeași concluzie. Există și alte posibilități care pot fi complementare, mai degrabă decât simple alternative. De exemplu, 2 Esdra relatează că toate copiile scripturilor (atât apocrife, cât și canonice) au fost arse de Babilonieni și au trebuit să fie restaurate de Dumnezeu (14:21–26), așa că este posibil ca ea să fi văzut o legătură cu această imagine „biblică". De asemenea, imaginile din Ieremia 36 (cu arderea unor părți și, în cele din urmă, a întregii scrisori a lui Ieremia) ar fi putut juca un rol în motivul pentru care ea a descris comportamentul grupului anti-apocrif ca fiind satanic.

Ce ne dezvăluie acest lucru cu privire la evaluarea ei asupra apocrinelor ca fiind „arzând nealterate"? În cuvintele sale de deschidere ale pasajului, ea afirmă că Biblia pe care o ține în mână este „pură și neîntinată". Apoi ea afirmă că „Cuvântul lui Dumnezeu" este „pur și nealterat". Acest lucru confirmă faptul că ea utilizează termenul „nealterat" pentru a se referi la Cuvântul lui Dumnezeu și declară că Biblia pe care o ține în mână (care conține apocrifele) este „neîntinată".

Dovada care susține acest lucru este faptul că Ellen White, referindu-se la Biblie și la Apocrife ca fiind „pure și nealterate", pare să respingă afirmațiile celor care au fost implicați în controversa din 1826 și care cereau adesea eliminarea Apocrifelor pentru ca Biblia să fie pură și nealterată[36]. Astfel, White pare să afirme că Biblia fără apocrife este „arsă".

Prin urmare, atunci când ea afirmă că apocrifele au fost „arse nealterat”, aceasta nu poate fi o afirmație negativă sau o aprobare a arderii lor. Apocrifele nu sunt considerate a fi un lucru falsificat, iar Biblia împreună cu Apocrifele nu reprezintă o versiune coruptă sau falsificată a Scripturii. Mai degrabă, Biblia cu Apocrifele reprezintă o operă nealterată, nepătată de alții, așa cum ea însăși afirmă în mod explicit. A spune că Apocrifele au fost arse fără a fi alterate este, cel mai probabil, o confirmare pozitivă, sugerând că, în ciuda încercărilor de a le arde, atât ele, cât și Biblia însăși rămân „nealterate”.

4. Cuvântul Tău? Relația apocrifelor cu Scriptura

După ce am stabilit că dovezile cele mai puternice indică faptul că ea a descris arderea apocrifelor într-un mod care sugerează o evaluare pozitivă a acestora și, de asemenea, recunoscând contextul istoric contemporan care explică imaginea arderii, rămâne să analizăm modul în care ea compară apocrifele cu Cuvântul lui Dumnezeu în acest pasaj. S-a remarcat deja că ea utilizează termenul „nealterat” într-un mod paralel între Cuvântul lui Dumnezeu și Apocrife, dar mai este ceva în acest pasaj care ar putea arunca lumină asupra acestei paralele?

Prima dovadă pe care o putem remarca este faptul că White, după ce a luat Biblia, afirmă că „o parte din ea este consumată”. Această afirmație pare să recunoască faptul că „ea” (Biblia) conține apocrifele. Ea nu tratează apocrifele ca pe o entitate străină care nu aparține Bibliei, ci mai degrabă ca pe o parte naturală a acesteia. Acest lucru pare să se confirme din nou când ea afirmă că „cuvântul tău, o parte din el este ars”, sugerând din nou că partea arsă (Apocrife) nu este doar o parte a Bibliei, ci Cuvântul lui Dumnezeu. De fapt, între aceste două afirmații, White se apropie de Marion Stowell și, după ce tocmai a declarat că o parte din Biblie „este consumată”, declară: „Cuvântul lui Dumnezeu, ia-l... păstrează-l mult timp în inima ta, pur și nealterat”.

Având în vedere că aceasta este urmată de declarația ei că „o parte din [Cuvântul Tău] este arsă”, și faptul că Biblia pe care ea declară că o leagă de inimă conține apocrifele, este foarte sugestiv că White leagă într-adevăr Cuvântul lui Dumnezeu, Biblia și apocrifele împreună ca o singură entitate în această viziune. Primul transcriitor adventist al viziunii a înțeles, de asemenea, referirea ei la Cuvântul lui Dumnezeu ca fiind vorba despre Apocrife, motiv pentru care el menționează cu atenție, între paranteze, că Biblia pe care ea o ține în mână conține Apocrifele (ceva ce nu a făcut mai devreme în transcriere, când ea a luat aceeași Biblie). De asemenea, la sfârșitul paragrafului, el a menționat din nou între paranteze că ea se referea la „apocrife”, pentru a sublinia acest lucru.

S-ar putea remarca, de asemenea, că White descrie Cuvântul lui Dumnezeu în mod aproape paralel cu cel din Apocrife. De exemplu, observați următoarea paralelă între cele două paragrafe, prezentată în tabelul de mai jos.

Primul Paragraf	Al doilea Paragraf
Cuvântul lui Dumnezeu, ia-l (Marion Stowell), păstrează-l în inima ta, pur și nealterat.	Cartea ascunsă, este aruncată afară. Leagă-l de inimă (de 4 ori) Leagă-l, leagă-l, leagă-l, (citind Biblia pe Oswald Stowell) nu lăsa paginile sale să fie închise, citește-le cu atenție.

În primul paragraf, ea îndeamnă ascultătorii să „ia-l" (Biblia), iar în al doilea paragraf repetă accentul pe „leagă-l", dar de data aceasta referindu-se în mod specific la Apocrife. Acest lucru demonstrează că utilizarea cuvintelor și a imaginilor de către ea este coerentă și paralelă în mod intenționat cu cele două lucrări, respingând afirmația unor miniștri de pe internet că „nu există niciun argument convingător pentru a considera această afirmație ca o aprobare a apocrifelor ca parte a Scripturilor inspirate" (Paulson 2022). Dimpotrivă: cazul pare mai mult decât convingător. De fapt, s-ar putea observa că White insistă mai mult asupra legării Apocrifei de inimă decât atunci când menționează pentru prima dată Biblia la începutul pasajului.

Având în vedere dovezile anterioare și modul evident în care White vorbește atât despre Cuvântul lui Dumnezeu, cât și despre Apocrife, precum și faptul că ea afirmă în mod expres că Apocrifele sunt „o parte din [Cuvântul Tău]", se pare că dovezile tind să conducă la concluzia că, în această viziune din 1849, White crede că Apocrifele și Cuvântul lui Dumnezeu sunt legate între ele și nu sunt entități separate. Mai mult, nu există niciun indiciu că ea ar evalua negativ materialul, nici măcar o distanțare prudentă, ci mai degrabă o aprobare deplină a acestuia.

5. Planul lui Satan: Înțelegerea avertismentului final al lui Ellen White

Acordând o atenție mai mare celui de-al doilea paragraf, putem observa că White se referă la cei care „vor trata cu dispreț acea rămășiță", desemnând în mod unic apocrifele printr-un termen drag adventiștilor. Logica ei în acest sens este însă corectă, întrucât Apocrifele, **o colecție de aproximativ șapte cărți**, constituiau o mică rămășiță în comparație cu canonul mai amplu al scripturilor. Mai mult, având în vedere înțelegerea adventistă timpurie a „rămășiței" din Apocalipsa ca reprezentând pe cei persecutați, Apocrifele, ca colecție, se potriveau, de asemenea, descrierii date în contextul încercărilor de a le arde și elimina.

Ea afirmă că cei care tratează apocrifele cu dispreț (probabil o referire la decizia *Societății Biblice Britanice și Străine* din 1826, precum și la cei care au susținut-o) cred că „ei fac serviciul lui Dumnezeu". Apoi ea proclamă că, în realitate, ei îl slujesc pe Satana. Folosind acest limbaj în serviciul Apocrifei, Ellen White ridică orice atac asupra acestora la rangul de atac provenit de la Satana însuși. Din nou, dacă Satana dorește ca apocrifele să fie eliminate din Biblie și îi inspiră pe alții să facă acest lucru, Ellen White indică în mod clar că ea și alții trebuie să fie conștienți de acest complot supranatural. Acest lucru, la fel ca și dovezile anterioare,

demonstrează atitudinea extrem de pozitivă pe care o manifestă față de apocrife în această viziune. Și, în realitate, această atitudine sau atac nu era specifică doar lui White și nici neobișnuită pentru perioada în care trăia. Un raport din Breslau, Austria, datat câțiva ani mai târziu, în 1854 (publicat de *Societatea Biblică Britanică și Străină*), menționează că misionarii întâlneau oameni care susțineau că „faceți lucrarea lui Satan" prin eliminarea apocrifelor, iar unii luterani acuza Societatea că este „Anticristul" pentru că „a mutilat Biblia" (*Societatea Biblică Britanică și Străină* 1854, lvi).

Ellen White încheie îndemnurile sale avertizând că paginile Apocrifei nu trebuie „închise" și că adventiștii trebuie să „le citească cu atenție". Ea numește cărțile „adevărul gol-goluț" (o posibilă referință la 2 Esdra 2:47). Contrar unui proeminent televangelist adventist care a susținut că „nu există nicio solicitare [din partea lui Ellen White] de a studia acel material" (Murray 2023), ea nu numai că îndeamnă la studierea Apocrifei în Manuscrisul 5, 1849, dar îndeamnă în mod explicit ca paginile Apocrifei să nu fie niciodată închise. Ea îndeamnă ascultătorii să „lege" cărțile apocrife de inima lor și apoi îi avertizează: „ ca să nu fie totul aruncat afară". Această ultimă afirmație, susțin eu, este cheia pentru înțelegerea tuturor celor menționate anterior și oferă o perspectivă unică asupra mentalității tinere a fondatorului vizionar al adventismului.

După cum s-a analizat anterior, înregistrarea originală a acestui text nu are prea mult sens, având în vedere contextul general al pasajului și contextul istoric reconstituit menționat în acest articol. Fostul pastor Kevin Paulson a remarcat în mod înțelept pe blogul său că „Dacă aruncarea „cărții ascunse" este condamnată de Dumnezeu, de ce ea continuă să spună „să fie aruncat totul afară?" (Paulson 2022). Este evident că acest lucru nu are sens. Nu numai că nu are sens ca Ellen White să condamne Apocrifele, dar chiar și dacă eliminăm Apocrifele ca o considerație specială, afirmația specifică „totul", nu în mod specific „Cartea Ascunsă". În mod evident, nu are sens ca Ellen White să susțină că întreaga Biblie ar trebui aruncată! Și totuși, într-un anumit sens, asta am concluziona din citirea faptului că „totul" ar trebui alungat.

Cu toate acestea, această confuzie nu este necesară și pare ușor de remediat. Prin corectarea „lasă" în „ca să nu", o modificare propusă pentru prima dată de mine în 2020 (Korpman 2020b, 122)[37], și urmată de Donald Casebolt în 2022 (Casebolt 2022, 201)[38], devine posibil să se obțină claritate asupra sensului pe care ea a dorit să-l transmită. Cu această singură modificare, afirmația finală se potrivește cu tonul și mesajul general al restului pasajului vizionar.

Referirea la „izgonit" este folosită de două ori, prima dată pentru a afirma că „Cartea ascunsă" este izgonită (adică apocrifele au fost eliminate), și a doua oară pentru a afirma că, dacă apocrifele nu sunt legate de inimă, „totul [va] fi aruncat afară". Aș dori să sugerez că referirea lui White la „totul" este o denumire pentru Biblie. Aceasta pare să fie cea mai logică interpretare a pasajului. Ceea ce ea susține, așadar, este că eliminarea unei părți din Biblie (apocrifele formau o secțiune centrală a Bibliilor de familie), ar duce la respingerea altor părți din Biblie. Ea îi imploră pe

cei din jurul ei să nu cadă pradă înșelăciunii lui Satan și să păstreze întreaga Biblie așa cum o au, pentru ca nu numai apocrifele să dispară, ci și alte cărți.

Această idee pare să fie legată de o altă convingere notabilă a ei din perioada târzie a vieții: că nimeni nu poate decide ce este inspirat și ce nu aparține Bibliei (o idee pe care o explorează în mare măsură în contextul dezbaterilor privind știința). Ea scrie că: "Mai degrabă mi-aș lăsa să-mi fie tăiate ambele brațe de la umeri decât să fac vreodată o afirmație sau să emit o judecată asupra Cuvântului lui Dumnezeu cu privire la ceea ce este inspirat, și ceea ce nu este inspirat". Din nou, ea subliniază că: "Eu accept Biblia așa cum este, ca Cuvânt inspirat. Cred în afirmațiile sale din întreaga Biblie" (White 1888d)[39]. Desigur, la acea vreme, Biblia includea și apocrifele. În altă parte, ea scrie că „Nicio parte din Biblie nu a murit din cauza bătrâneții. Toată istoria trecută a poporului lui Dumnezeu trebuie studiată de noi astăzi, pentru ca noi să putem beneficia de experiențele consemnate (White 1897)[40]. Alte comentarii ale sale, reproduse integral, ilustrează această gândire.

[Dumnezeu] nu a calificat niciun om finit... [și] nu a inspirat niciun om sau vreo categorie de oameni să pronunțe judecăți cu privire la ceea ce este inspirat sau nu. Când oamenii, în judecata lor limitată, consideră necesar să examineze Scripturile pentru a defini ceea ce este inspirat și ceea ce nu este, ei se pun înaintea lui Isus pentru a-I arăta o cale mai bună decât cea pe care El ne-a călăuzit (White 1888d).

Trebuie să ne agățăm de Bibliile noastre. Dacă Satana te poate face să crezi că există lucruri în Cuvântul lui Dumnezeu care nu sunt inspirate, atunci el va fi pregătit să-ți prindă sufletul în capcană. Nu vom avea nicio asigurare, nicio certitudine, tocmai în momentul în care avem nevoie să știm care este adevărul... De aceea, nimeni să nu se întrebe dacă această sau acea parte din Cuvântul lui Dumnezeu este inspirată (White 1888a, 787).

Vă invităm să luați Biblia, dar nu puneți mâna [într-o manieră] sacrilegară asupra ei și nu spuneți: „Nu este inspirată", doar pentru că altcineva a spus așa. Niciun semn sau titlu nu va fi luat vreodată din acel Cuvânt. Nu vă atingeți, confraților! Nu atinge chivotul. Nu pune mâna pe ea, ci lasă-L pe Dumnezeu să acționeze (1888b).

Plecând de la aceste citate ulterioare (presupunând că ele reprezentau și punctul ei de vedere teologic anterior), se pare că aceasta ar însemna că ea considera denigrarea apocrifelor ca fiind „neinspirate", ca o denigrare a Scripturii și a inspirației în sine. Astfel, conform gândirii sale teologice descrise în Manuscrisul 5, 1849, dacă Apocrifele făceau parte din Cuvântul lui Dumnezeu (Biblia), și erau considerate neinspirate, ce ar împiedica ca următoarea să fie cartea lui Daniel? În acest sens, mărturia contemporană a lui Luke Howard aruncă lumină asupra acestui aspect. După ce discută despre dorința fervență de a arde exemplarele din Apocrife și de a le distruge din Biblie, el analizează consecințele acestor acțiuni:

Ce s-ar întâmpla, întreb din nou, în ceea ce privește Sfânta Scriptură în ansamblu, dacă această facțiune ar obține supremația? Există suficiente motive pentru a începe o persecuție suplimentară, în ceea ce ei pretind că primesc în

întregime ca fiind cuvântul lui Dumnezeu; suficient, care poate fi respins pe baza aceloraşi principii care (după cum se spune), au determinat atitudinea lor faţă de apocrife... astfel judecate, ca fiind nepotrivite pentru citirea de către mulţi şi inutile pentru studiul de către puţini; până când o parte considerabilă din Biblie va fi fost condamnată la uitare, dacă nu chiar la distrugere totală. (Howard 1829, iv–v)[41].

Este posibil ca White să fi fost la curent cu punctul de vedere al lui Howard, publicat în 1829, și ca acesta să-i fi influențat gândirea. Alternativ, este posibil ca opinia lui Howard să fi fost împărtășită de mulți în acea perioadă, iar White să fi auzit-o de la alții în timpul copilăriei. Sau, alternativ, punctul ei de vedere se întâmpla să fie identic cu cel al lui Howard. Indiferent care este cazul istoric, ambele aruncă lumină asupra înțelegerii reciproce a amenințării pe care „partidul anti-apocrif" părea să o reprezinte pentru Scriptură în ansamblu. Referirile lui Howard la arderea apocrifelor sunt deosebit de utile pentru a clarifica referirile lui White la același fenomen. Utilizarea acestor informații indică faptul că, pentru White, se pare că ea a presupus în 1849 că canonul scriptural era tot ceea ce fusese păstrat în Biblia ei King James până la acel moment. Apocrifele, pe scurt, nu puteau fi considerate neinspirate, deoarece orice eliminare a acestora reprezenta, în ultimă instanță, o amenințare la adresa Scripturii în ansamblul său.

6. Ellen White în 1850: Găsirea continuității

Importanța studiului anterior nu se limitează doar la o mai bună înțelegere a comentariilor lui Ellen White de la sfârșitul anului 1849, ci este utilă și pentru a arunca o lumină mai clară asupra sensului comentariilor sale mai cunoscute din viziunea sa din 1850. În acest scop, ele sunt reproduse mai jos în contextul întregului pasaj.

Atunci am văzut Cuvântul lui Dumnezeu pur şi nealterat şi că trebuie să răspundem pentru modul în care am primit adevărul proclamat din acel Cuvânt. Am văzut că a fost nevoie de un ciocan pentru a sparge inima de piatră în bucăţi şi de un foc pentru a consuma zgura şi cositorul, astfel încât inima să devină pură şi sfântă. Am văzut că Apocrifa era cartea ascunsă, şi că înţelepţii din aceste zile de pe urmă ar trebui să o înţeleagă. Am văzut că Biblia era cartea standard, care ne va judeca în ziua de apoi. (White 1850).

După cum observă Karlman: "Semnificația acestei afirmații obscure, dar fascinante, referitoare la apocrife a dat naștere la numeroase discuții, în special cu privire la statutul pe care l-ar putea acorda apocrifelor" (Karlman 2014, 195). Cele două viziuni sunt strâns legate, mai ales din punct de vedere cronologic. În timp ce Manuscrisul 5, 1849 a fost scris în septembrie, Manuscrisul 4, 1850 a fost scris patru luni mai târziu, în ianuarie. Este important de remarcat că viziunea din 1850 pare să se bazeze pe unele dintre aceleași expresii utilizate în viziunea transcrise cu câteva luni mai devreme. Înțelegând acest lucru, putem interpreta remarca ei din 1850 prin prisma a ceea ce a spus cu câteva luni înainte, în 1849.

Din nou, fără viziunea anterioară, ar fi posibil să se înțeleagă greșit comentariile de mai sus[42]. De exemplu, să luăm interpretarea unui site adventist timpuriu, care

afirma că aceasta era „Un avertisment împotriva, nu o recomandare pentru apocrife” (Ulrike 2002)[43]. Sau să luăm afirmația lui Kevin Paulson de pe un alt site conservator, care spune că:

Această afirmație este unică în toate scrierile lui Ellen White... Desigur, afirmația de mai sus nu pretinde inspirație pentru Apocrife, ci doar că „cei înțelepți din aceste ultime zile ar trebui să o înțeleagă”. Mai mult, afirmația de mai sus face distincția între Apocrife, numite „carte ascunsă”, și Biblie, aceasta din urmă fiind numită „cartea standard care ne va judeca în ziua de apoi”. Apocrifele, în schimb, nu sunt declarate ca fiind cartea care va servi drept bază pentru judecata finală (Paulson 2022).

Contrar acestor afirmații imaginative, contextul istoric oferă o perspectivă mai clară. De exemplu, deși „pur și nealterat” era sloganul mișcărilor anti-apocrife și se referea de obicei la o Biblie fără apocrife, viziunea lui White din 1849 ne clarifică faptul că ea a folosit în mod intenționat aceeași expresie pentru a se referi la Biblia cu apocrife. Acest lucru indică din nou că, atunci când ea descrie Cuvântul lui Dumnezeu în această viziune din 1850 ca fiind „pur și nealterat” (exact aceeași expresie), ea se referă la întreaga Biblie King James (inclusiv apocrifele), la fel cum a făcut-o și în viziunea anterioară din 1849. Ea pare să fie în dialog direct cu contemporanii săi din acea vreme, susținând punctul de vedere opus celui al celor care se opuneau apocrifelor, folosind aceleași sloganuri[44].

Lumea lui Dumnezeu	
Biblia **Cartea standard**	**Apocrifele** **Cartea ascunsă**

Trebuie reamintit încă o dată că aceasta nu este o teorie bizară (în ciuda faptului că pare neobișnuită), ci mai degrabă cea mai naturală și mai fundamentată din punct de vedere istoric explicație. Manuscrisul 5, 1849, după cum s-a demonstrat deja, afirmă în mod explicit (fără a fi necesare modificări textuale) că Cartea Ascunsă face parte din Cuvântul lui Dumnezeu, și o pune în paralel cu Scriptura. Deci, dacă nu se dorește respingerea mărturiei acestui document (fără niciun temei aparent), atunci al doilea comentariu vizionar din 1850, făcut doar patru luni mai târziu, ar conduce în mod firesc la presupunerea că cele două cărți menționate (Standard și Ascunsă) fac parte din Cuvântul lui Dumnezeu menționat chiar înainte.

Dacă cineva nu dorește să respingă validitatea Manuscrisului 5, 1849 (ceea ce nici White Estate, nici vreun alt cercetător adventist nu a făcut), și totuși nu dorește să accepte această interpretare, atunci va trebui să explice cum Ellen White și-a schimbat opiniile (transmise în viziune) în patru luni, și totuși nu a prezentat nicio respingere a acestora în al doilea comentariu al său. O astfel de explicație ar fi

probabil foarte puțin convingătoare în comparație cu ipoteza simplă și directă că Manuscrisul 4, 1850 oglindește formularea Manuscrisului 5, 1849, deoarece clarifică și continuă să construiască în aceeași direcție, lucrând cu aceleași ipoteze anterioare.

Continuând cu interpretarea oferită aici și reflectând asupra ambelor susțineri vizionare ale Apocrifei, devine evident că Ellen White avea opinii neobișnuite. Deși era obișnuit ca protestanții să vorbească despre Biblie ca conținând Cuvântul sigur al lui Dumnezeu și Apocrife (îndoielnice și incerte) (Korpman 2021, 74–93). White vorbește despre Cuvântul lui Dumnezeu care conține Biblia (cărțile canonice) și Apocrifele (cărțile ascunse). În loc să considere apocrifele ca fiind îndoielnice, ea pare să ia numele literalmente pentru ceea ce înseamnă (ascuns), și presupune că acesta are o semnificație specială. Cu alte cuvinte, Ellen White acceptă Apocrifele, presupunând că numele lor semnifică un rol special pe care îl vor îndeplini pentru biserică, un rol pe care „înțelepții din aceste zile de pe urmă ar trebui să-l înțeleagă".

Totuși, acest lucru distinge Cartea Ascunsă de Cartea Standard pentru ea. În timp ce Cartea Standard (Biblia) are rolul de a „ne judeca în ziua de apoi", conferindu-i o importanță salvatoare, Cartea Ascunsă nu este considerată de ea altceva decât un supliment util pentru cei „înțelepți". Aceasta înseamnă că cunoașterea apocrifelor, deși benefică și aparent considerată inspirată, nu are același rol, și nu are aceeași importanță ca și textul propriu-zis al Scripturii. Este, pur și simplu, nesalvator. Pe scurt, este o adăugire opțională: un deuterocanon, ca să spunem așa (în sensul ortodocșilor orientali care creează o ierarhie în cadrul canonului lor).

Acest lucru nu ar reflecta în mod direct propria ei înțelegere a rolului său ca lumină mai mică, deoarece ea tratează unele cărți apocrife ca având mai multă autoritate decât ea însăși, dar pare să fie înrudit în spirit[45]. Judecând după modul în care pare să trateze viziunea lui William Foy în această perioadă, și după respectul pe care îl acordă cărții apocrife 2 Esdra, pare probabil că, dacă ne-am imagina o serie descendentă de trei cercuri, fiecare reprezentând nivelul de autoritate al unui element, White s-ar situa (împreună cu Foy) în al treilea cerc, cel de jos, iar Cartea Ascunsă și Cartea Standard ar ocupa cele două cercuri de autoritate superioară[46].

Cartea standard **Vechiul și Noul Testament**
Cartea ascunsă **Apocrifele**
Ellen White **Lumina mai mică**

Unii ar putea fi surprinși să afle că Ellen White considera apocrifele ca având o autoritate mai mare decât ea însăși, dar având în vedere comentariile conținute în Manuscrisul 5, 1849, acest lucru nu ar trebui să fie cu adevărat surprinzător. Ellen White a afirmat întotdeauna verbal că opera ei nu poate înlocui Biblia. Ea i-a îndemnat pe adventiști: „Nu repetați ceea ce am spus... Aflați ce spune Domnul Dumnezeul lui Israel" (White 1901) și i-a avertizat că „Duhul nu a fost dat – și nici nu poate fi dat vreodată – pentru a înlocui Biblia" (White 1888c). Ea a afirmat clar că „numai Biblia este regula noastră de credință" (White 1900, 32). Deoarece ea a identificat Cartea Ascunsă ca parte a Cuvântului lui Dumnezeu, ea a plasat-o mai presus de propria autoritate, care se află sub orice face parte din Cuvântul lui Dumnezeu.

Dovada pentru acest lucru pare să fie confirmată de faptul că, deși există dovezi că Ellen White contrazice și corectează cărți pseudoepigrafice din afara Bibliei King James (cărți precum Jasher), (Korpman 2022a, 107–130), precum și apocrifele Noului Testament (cărți precum Faptele lui Pavel și Tecla), (Korpman 2024a), nu se știe ca ea să fi contrazis vreodată în mod direct una dintre cărțile apocrifelor, așa cum existau acestea în Biblia familiei sale. De fapt, așa cum arată și alte studii, Ellen White a continuat să citeze și să facă aluzie la aceste lucrări până la moartea sa, reproducând chiar și unele dintre poveștile lor (Korpman 2020b, 109–146; 2020a, 30–33). Pe parcursul acestui proces, se observă o atenție deosebită din partea ei față de conținutul acestora și este dificil să se identifice divergențe între ea și ei care ar indica faptul că s-a simțit liberă să conteste direct conținutul acestora. În ansamblu, dovezile sugerează că ea a tratat apocrifele Vechiului Testament într-un mod distinct și diferit față de alte opere apocrife/pseudoepigrafice care nu făceau parte din propria sa Biblie.

7. Concluzie

În iulie 2024, o scrisoare a lui William White (fiul lui Ellen White) a atras atenția cercetătorilor adventiști care au dat peste ea în arhivele scanate ale White Estate. Datată mai 1911, scrisoarea adresată lui Guy Dail pare să confirme, în parte, rezultatele acestui studiu, menționând că: „În unele dintre vechile scrieri ale Mamei, ea vorbește despre Apocrife și spune că anumite părți din ele au fost inspirate" (W. White 1911). Această mărturisire, scrisă în ultimii ani ai slujirii lui Ellen White, de către persoana care o cunoștea cel mai bine, confirmă faptul că opiniile ei inițiale despre apocrife le considerau inspirate. Când ea afirmă că Apocrifele fac parte din „Cuvântul lui Dumnezeu" în Manuscrisul 5, 1849, ea a vrut să spună exact asta.

Oricât de multe informații ne oferă acest studiu general despre opiniile lui White, trebuie să ne amintim că o face numai în legătură cu slujirea ei timpurie. Pe baza mărturiei explicite dintr-o transcriere a viziunii timpurii a lui Ellen White din septembrie 1849, putem spune că la începutul călătoriei sale alături de primii adventiști, White a acceptat și a promovat Apocrife credincioșilor adventiști timpurii ca fiind legate de Cuvântul lui Dumnezeu și făcând parte din acesta, însă patru luni mai târziu, în ianuarie 1850, ea pare să fi făcut distincția că Scrisul Ascuns avea un

scop diferit de Biblie și că numai aceasta din urmă era important pentru salvare. Acest articol a explicat doar contextul istoric al afirmațiilor conținute deja în aceste două documente vizionare, sperând să ofere claritate cu privire la modul în care acestea se potrivesc cu ceea ce știm deja despre opiniile lui Ellen White.

Cu toate acestea, trebuie să precizăm din nou că acest lucru nu face decât să arate ceea ce Ellen White credea între septembrie 1849 și ianuarie 1850, dar nu stabilește nimic în legătură cu opiniile ei ulterioare. Deși știm că Ellen White a continuat să citeze și să facă aluzie la Apocrife după 1850, nu știm cu certitudine dacă aceeași construcție teologică timpurie a rămas activă pentru ea în ultimii ani (deși scrisoarea lui William White din 1911 nu pare să dovedească cunoașterea unei schimbări substanțiale în gândirea lui Ellen White cu privire la această problemă). Cu toate acestea, dovezile privind utilizarea acestor lucrări de către White după 1850 sugerează, desigur, importanța continuă a acestora în teologia sa. După cum Denis Fortin a rezumat starea actuală a cercetărilor adventiste pe această temă, există „dovezi evidente că Apocrifele îi erau cunoscute și că ea le-a folosit". Și le-a folosit într-un mod oarecum autoritar, la fel cum a făcut cu Scriptura, aproape ca parte a Scripturii" (Fortin 2021).

Luând în considerare aceste informații, putem înțelege mai bine că includerea referințelor „scripturale" la Apocrife în reeditarea cărții *A Word to the Little Flock* (tipărită între aceste date) ar fi fost probabil aprobată de Ellen White la acea vreme și că, mai mult, desemnarea lor de către James White ca „scriptură" era o desemnare aprobată și împărtășită de ea din punct de vedere conceptual. După cum observă Donald Casebolt, atât viziunea din 1849, cât și cea din 1850 indică faptul că „Ellen White susținea cu tărie apocrifele" și, mai mult, „ea considera că 2 Esdra era «Cuvântul lui Dumnezeu», parte a «cărții ascunse» rezervate «înțelepților» din zilele de pe urmă" (Casebolt 2022, 201).

Desigur, trebuie reținut faptul că acest articol este doar un studiu istoric al punctului de vedere al lui Ellen White cu privire la apocrife între 1849 și 1850 și nu dezvăluie dacă astăzi ar trebui să susținem sau să îmbrățișăm aceste opinii (și nici nu stabilește când sau dacă ea și-a schimbat vreodată părerea cu privire la această chestiune mai târziu în viață). Deși recunoaștem că White a aprobat Apocrifele în două viziuni, acest lucru va avea cu siguranță implicații pentru teologia adventistă de ziua a șaptea, aceste considerații și ceea ce trebuie făcut în legătură cu ele depășesc sfera acestui articol. Trebuie reținut faptul că o mare parte din protestantismul timpuriu accepta diverse cărți din Apocrife ca fiind scripturi inspirate, Ioan Calvin acceptând **Baruch**, iar Martin Luther acceptând în mod special **1 Macabei** ca fiind canonic și exprimându-și convingerea că **Tobit** și **Iudita** ar putea avea un loc în canonul protestant (Korpman 2021, 74–93). Așadar, opiniile lui Ellen White nu sunt foarte diferite de cele ale reformatorilor protestanți timpurii.

Deși cred că este evident, acest studiu s-a bazat pe anumite presupuneri și ipoteze pentru a-și orienta agenda de cercetare. În primul rând, am presupus că Ellen White este coerentă și că opiniile ei se bazează pe credințele anterioare sau nu le

ignoră în mod arbitrar. Singurul motiv pentru care aș fi presupus contrariul ar fi fost dacă ar fi existat dovezi directe care să sugereze altceva. În al doilea rând, am evitat să presupun că Ellen White a reflectat pur și simplu ceea ce credeau cei din jurul ei în primii ani ai adventismului și m-am concentrat exclusiv pe o lectură atentă a cuvintelor ei și a contextului istoric în care au fost scrise. Acest lucru a permis ca vocea și gândurile ei să ne atragă atenția ca fiind unice printre adventiștii sabatarieni. În al treilea rând, am evitat să reflectez asupra aplicării teologice a operei sale sau asupra continuității credințelor sale după 1850, concentrându-mă pur și simplu pe reconstituirea istorică a credințelor sale într-o anumită perioadă din începutul slujirii sale.

În concluzie, trebuie să ne amintim că tânăra Ellen White încă susținea canonul protestant tipic al Scripturii ca fiind cel mai autoritar, acordând în cel mai bun caz apocrifelor un nivel de autoritate inspirat, dar secundar. Ar fi rezonabil să concluzionăm că, pentru ea, apocrifele funcționau în mod similar cu modul în care funcționează deuterocanonul pentru creștinii ortodocși orientali: scripturi inspirate, dar cu o autoritate secundară față de canonul primar. Biblia a rămas „Cartea Standard" care va judeca salvarea. Cartea Ascunsă a rămas subordonată acesteia. Biblia era necesară pentru a-L înțelege pe Dumnezeu, dar Apocrifele erau un supliment valoros (dar opțional) pentru cei înțelepți. Indiferent de modul în care opiniile ei s-au schimbat sau nu în deceniile următoare, această distincție este utilă pentru orice adventist interesat de studierea acestor lucrări intertestamentale.

NOTE

1. Acești cinci cercetători sunt: Ronald Graybill, Denis Fortin, Donald Casebolt, Laurence A. Turner și Matthew J. Korpman. Pentru o listă completă a tuturor articolelor din reviste științifice și a intrărilor din dicționare care tratează acest subiect, consultați următoarele: Korpman 2025b; 2025a; 2024b; 2023; Turner 2023; Korpman 2022a; 2022b; 2021; 2020b; 2020a; 2018; Casebolt 2018; Fortin 2013; 2002; Graybill 1987. La această listă s-ar putea adăuga și Roland Karlman (2014) pentru scurtele sale adnotări asupra materialului. În plus, alții au încercat să-și adauge vocile la conversație, chiar și atunci când nu au pregătire academică sau metodologie. A se vedea Paulson 2022. Deși există multe aspecte cu care nu sunt de acord în ceea ce privește afirmațiile și metodologia lui Paulson, voi face referire la câteva dintre comentariile sale pe parcursul acestui articol, întrucât el rămâne singurul interlocutor până în prezent.
2. Pentru o analiză completă a acestei afirmații specifice și a dovezilor asociate, a se vedea Korpman 2020b; Fortin 2002; Graybill 1987.
3. Vezi Korpman 2020b, 2020a.
4. Pentru o discuție completă despre această scrisoare recent descoperită de William White, consultați discuția mea din Korpman 2024c.
5. Nu se știe dacă au împărtășit în mod privat celălalt document lui Joliffe, dar dacă au făcut-o, se poate presupune că nu au permis publicarea acestuia.
6. „Korpman: <<Într-o conversație pe care am avut-o cu tine, ai făcut aluzie la faptul că pur și simplu nu era apreciat. Era considerat prea discutabil, prea ciudat. Pur și simplu nu i s-a acordat aceeași valoare ca și manuscrisului din 1850. Am dreptate? Graybill: Da>>. Graybill și Korpman 2021.
7. Arthur White a scris că „există unele documente din primii ani care ar putea fi interesante” și a enumerat o serie de surse pentru discuții pe această temă. Impresia este că nu mai era nimic altceva de discutat în afară de aceste documente.
8. *o parte din [ea/asta], cartea ascunsă, o parte din ea este arsă* (apocrifele). Declarația originală scrisă de mână, „o parte din cartea ascunsă”, este destul de ciudată. Având în vedere numărul mare de greșeli ortografice din document și faptul că este vorba de o transcriere, este posibil ca afirmația citată aici să fi fost transcrisă greșit, deoarece nu corespunde (cel puțin în mod evident) cu restul afirmațiilor din acea viziune (în aceeași viziune, ea afirmă în altă parte că Cartea Ascunsă este Apocrifa care a fost eliminată și arsă din Biblie, indicând astfel că întreaga Apocrifă a fost arsă și nu doar o parte din ea). Este plauzibil, prin urmare, ca White să fi spus pur și simplu: „o parte din [ea], cartea ascunsă, o parte din ea este arsă”. Această simplă modificare ar avea mult mai mult sens și ar fi în concordanță cu celelalte afirmații ale ei, făcând ca „ea/asta” să se refere la Biblia pe care o ținea în mână (așa cum spune ea în altă parte a aceleiași viziuni). De asemenea, ar fi ușor de înțeles cum transcriitorul ar fi putut omite „ea/asta”, și nu ar fi pus virgulă, oferindu-ne propoziția așa cum o avem.
9. *the apochraphy… (the apocraphy)*. Transcrierea originală scrisă de mână evidențiază două ortografii diferite ale formei de plural a cuvântului „apocrypha”. Termenul „apocrypha” la singular nu este menționat niciodată, contrar transcrierii oficiale actuale găzduite online de White Estate. Deși este clar că termenul „the apocraphy” are aceeași funcție ca și „the Apocrypha”, observarea diferenței ortografice ajută la elucidarea unui aspect important: transcriitorul nu limitează cuvintele lui Ellen White la o singură carte din Apocrife. „Cartea ascunsă” (un titlu singular) se referă la „apocraphy” (un plural), indicând faptul că este luată în considerare întreaga colecție a Bibliei King James.
10. *Cei care vor trata cu dispreț acea rămășiță.* Aceasta a fost o corectură ortografică sugerată de White Estate, iar contextul ar putea fi cu siguranță considerat ca susținând-o. Trebuie menționat însă că este posibil să se înțeleagă sensul original al termenului „tread”, deoarece acesta are conotații negative. Deși corectarea la „treat” pare mai corectă din punct de vedere gramatical, este adevărat și că „tread” este folosit în moduri similare în Biblia King James, care a influențat-o pe Ellen White. În ambele cazuri, fie că este vorba de „tread” sau „treat”, sensul rămâne același în ambele utilizări. Cu toate acestea, când se examinează documentul original scris de mână, se constată că probabil ambele opțiuni sunt corecte. Cuvântul original scris de mână include un d cursiv care are un t încrucișat în partea de sus. Se pare că transcriitorul original a scris inițial litera d și apoi a încercat să-și corecteze greșeala adăugând o linie în partea de sus pentru a o transforma într-un t.
11. „Rămășiță”, ca cuvânt, este folosit aici pentru a descrie apocrifele. Acesta este sensul natural al cuvântului „rămășiță” în acest context. Nu sunt singurul care vede acest lucru, deoarece White Estate a publicat, de asemenea, convingerea că și lor li se pare că este o referire la Apocrife.
12. În documentul original scris de mână, acest cuvânt incomplet este tăiat. Se pare că transcriitorul a scris greșit „would/ar fi” și l-a tăiat repede și a continuat să scrie. Acesta este unul dintre elementele care sugerează că documentul scris de mână este transcrierea originală realizată în timp ce Ellen White vorbea, și nu o declarație ulterioară bazată pe memorie. Aceasta nu era nici o copie a unei transcrieri

anterioare (altfel ar fi fost eliminată), nici o declarație ulterioară scrisă pentru posteritate. Aceasta este transcrierea originală a cuvintelor lui White, așa cum le-a rostit ea.

13. *Cartea ascunsă, este aruncată afară*. Ellen White nu se referă nicăieri altundeva la „Cartea ascunsă”, ci întotdeauna la titlul complet „Cartea ascunsă”. Acest lucru sugerează că transcriitorul a omis primul cuvânt. Cu toate acestea, este întotdeauna posibil ca aceasta să fi fost singura ocazie în care White s-a referit la aceasta în mod succint. În ambele cazuri, documentul original scris de mână arată că transcriitorul a pus o virgulă, nu un punct înainte de termenul scris cu majuscule „Carte ascunsă”, ceea ce sugerează că el a considerat cuvântul ca fiind un titlu.
14. *leagă-l de inimă (de 3 ori) Ca să nu fie totul aruncat.* După cum se arată mai târziu în analiza mai amplă, cred că „let/lasă” este o altă greșeală ortografică, lipsind un s pentru a forma „lest/ca să nu, de teamă”. Aceasta este singura explicație care salvează sensul și coerența celor două paragrafe și mesajul pe care acestea intenționau să îl transmită. Ar fi lipsit de sens și absurd ca ultima propoziție să fie „lasă totul (inclusiv Biblia)”, așa cum a remarcat și fostul pastor Kevin Paulson pe blogul său. Paulson, „Ellen White, Scriptura și Apocrifele”. Implicațiile complete și argumentele pentru această schimbare vor fi analizate mai târziu în acest articol. (Alternativ, s-ar putea argumenta că ea se referă la a elimina totul din inimă, astfel încât să existe spațiu pentru a lega apocrifele acolo, dar acest sens pare forțat și nu pare a fi un răspuns mai bun decât modificarea propusă).
15. Descrierea lui Tim Poirier referitoare la Manuscrisul 6, 1849, este aplicabilă și în acest caz: „într-o relatare a unei viziuni timpurii, Ellen White ar fi spus...”. Poirier 2008, 21.
16. A se vedea Dixon 2021.
17. Deși Timm se referea în mod specific la Manuscrisul 6, 1849, logica sa s-ar aplica în mod natural și manuscrisului său înfrățit, Manuscrisul 5, 1849. De fapt, după cum se arată mai târziu în acest articol, avem mai multe motive să avem încredere în Manuscrisul 5 decât în Manuscrisul 6.
18. A se vedea lucrările cercetătorilor peruvieni Cristian S. Gonzales și Cid Gouveia, care tratează Manuscrisul 6, 1849 (și Manuscrisul 5) ca o transcriere exactă a comentariilor lui Ellen White, fără a face niciodată referire la vreo rezervă cu privire la fiabilitatea acestor manuscrise. Gonzales 2021, 45–69; Gouveia 2019.
19. Acest lucru este urmat și de Kevin Morgan. Vezi Morgan 2023.
20. Într-un alt exemplu rar de viziune transcriată similară din aceeași perioadă (Manuscrisul 6, 1849), un transcriitor anonim notează spre sfârșitul viziunii o mențiune despre ceea ce un alt martor al viziunii susținea că a văzut. Pasajul este reprodus mai jos, împreună cu comentariul lui Ellen White din viziune „O văd”, urmat de notația transcriitorului. *O văd.* (Spune fratele Chamberlain: *A urmat o tăcere de aproximativ zece minute, ochii ei privind repede în toate direcțiile, ca și cum ar fi privit îngeri. Când a ieșit din viziune, ea a povestit astfel: „Am văzut o mare mulțime de îngeri mișcându-se. Nu mi s-a permis să spun ce mi-au spus. Fiecare avea în mână o tijă rotundă lungă de zece centimetri. Cred că aveau ceva de-a face cu perioada de necazuri”* etc.). Manuscrisul 6, 1849. În acest manuscris diferit, este clar că ceea ce avem este o declarație de memorie furnizată împreună cu sursa memoriei identificate. Acest lucru sugerează că transcrierea originală, înainte de a fi editată în forma finală a manuscrisului, nu conținea nicio notație, și conținea doar cuvintele „O văd”. Acest lucru era în mod evident nesatisfăcător, iar editorul a decis că era nevoie de mai multă claritate în privința acelui moment. Acest lucru sugerează că transcrierea inițială a fost într-adevăr scrisă în timp ce Ellen White vorbea în viziune. Confirmarea acestui lucru poate fi văzută în originalul scris de mână al Manuscrisului 6 (aflat la *Pacific Union College*), unde declarația de memorie se află în partea de jos a paginii 2. Se pare, pe baza scrisului de mână similar, că transcriitorul original a revenit la document și a adăugat declarația din memorie în ultimele două rânduri disponibile de spațiu alb după „O văd.”. Pagina următoare, la începutul paginii 3, începe cu „Am văzut o mare mulțime de îngeri mișcându-se”, sugerând că în schița originală s-ar fi trecut direct de la „O văd” la „Am văzut o mare mulțime”. Cu alte cuvinte, Manuscrisul 6 nu pare a fi o schiță editată copiată dintr-un document original anterior, ci originalul cu materiale suplimentare adăugate pentru a explica anumite aspecte. Pentru mai multe detalii, consultați notele de subsol 26–33.
21. Două diferențe unice între cele două manuscrise sunt faptul că Manuscrisul 6, 1849 conține singura declarație explicită din memoria unui alt martor și, cu o altă ocazie, completează o lacună cu nota „Presupun”, arătând incertitudinea transcriitorului cu privire la modificarea textului. Această din urmă afirmație este probabil cea mai revelatoare. *Mesagerii rapizi ai Dumnezeului Atotputernic, nu rețineți [mijloacele, presupun]. Grăbiți mesagerii, grăbiți mesagerii; repetă încă o dată, grăbiți mesagerii. Ultima lucrare.* Expresia „presupun” este unică atât prin faptul că exprimă incertitudine, cât și prin faptul că este un comentariu între paranteze, nu o paranteză. În analiza lui Karlman, este probabil ca persoana care a completat parantezele să fi scris și transcrierea originală a Manuscrisului 6. Vezi Karlman 2014, 177. Dacă da, poate că asta arată că White a făcut o pauză suficient de lungă încât transcriitorul să-și imagineze ce lipsea din finalul ei brusc. În acest caz, parantezele disting comentariul de celelalte părți între paranteze. În documentul scris de mână, transcriitorul folosește paranteze în Manuscrisul 6 numai pentru comentarii speculative și detalii care nu sunt vizibile, cum ar fi

identificarea unei persoane cu care se vorbește sau o declarație din memorie. Alte comentarii clarificatoare, prezentate ca fiind autoritare, sunt incluse între paranteze.

22. Ceea ce pare clar este că au existat cel puțin două etape în crearea acestui document (referindu-se la Manuscrisul 6, 1849): prima etapă a implicat transcrierea cuvintelor rostite în timpul viziunii, iar a doua etapă a implicat notarea sau căutarea ulterioară a mărturiei fratelui Chamberlain cu privire la comentariile lui Ellen White după viziune, adăugând comentariul său în partea de jos a paginii 2 din originalul scris de mână.
23. De fapt, în timp ce Manuscrisul 6 rezuma repetarea lui Ellen White ca fiind „repetată de multe ori", Manuscrisul 5 indică destul de precis numărul exact de ori în care ea repetă lucrurile („de 4 ori"). Pentru cea mai mare parte a manuscrisului, transcriitorul înregistrează pur și simplu repetiția cuvânt cu cuvânt. Abia spre final începe să rezume, ca și cum ar fi obosit să-i noteze cuvintele. Acest lucru sugerează nu numai o transcriere în direct, ci și un transcriitor care prețuia acuratețea.
24. De exemplu, următoarele reprezintă două exemple ale acestui fenomen. *După ce lumina a strălucit în ziua Sabatului asupra celor care au primit-o și au aruncat-o, nu mai există nici o speranță pentru ei. Condamnarea a fost mare pentru încălcarea celor nouă porunci.* ***În afara câmpului vizual, ea a spus: Dar când lumina se aprinde pe a patra, ar fi mai mare dacă ar fi respinsă.*** *Ia-l ca pe omul sfatului tău, nu-ți închide gura (Henry Nichols [Henry O. Nichols]) (Nu în viziune a spus: El crede că promisiunile sunt pentru toți ceilalți, dar nu și pentru el.) Gloria, răsplata bogată, răsplata bogată, gloria.* Ce ar trebui să înțelegem mai exact prin expresia „nu în viziune"? Asta înseamnă că ea a făcut alte declarații care au fost considerate demne de inclus după ce transcrierea inițială a fost scrisă sau înseamnă că ea a comentat în mod specific anumite aspecte ale viziunii, poate chiar transcrierea scrisă în sine? Este posibil ca al doilea comentariu despre Henry Nichols să fi provenit dintr-o remarcă spontană pe care ea a făcut-o, dar primul comentariu despre a patra poruncă pare a fi un comentariu direct și o elucidare a ceea ce ea a spus. Cum a ajuns să fie rostit sau scris un astfel de comentariu? Cum ar fi făcut referire Ellen White la această parte a viziunii sale lungi pentru a adăuga un comentariu și cum ar fi știut editorii documentului unde să adauge un astfel de comentariu? Problema este că manuscrisul 5, 1849, scris de mână, nu pare să prezinte semne că ar fi un document editat, ci mai degrabă este destul de dezordonat și pare să prezinte semne că ar fi documentul original transcris. A se vedea notele de subsol 26-33 pentru mai multe detalii. O altă posibilitate este că Ellen White este imaginată aici intrând și ieșind din viziune, mai degrabă decât trăind o singură viziune lungă și neîntreruptă. În acest caz, aceste comentarii nu ne oferă informații despre claritatea ei în privința manuscrisului, ci doar demonstrează că cei care o priveau puteau observa diferența între momentele în care se afla într-o stare de transă și momentele în care nu se afla într-o astfel de stare. Acest scenariu ar sugera că paranteza care menționează „apocrifele" a fost adăugată datorită clarității pe care White însăși ar fi putut-o oferi în urma viziunii (sau a unui comentariu al altcuiva din cameră), chiar dacă acest lucru nu a fost menționat în mod explicit de transcriitor.
25. Manuscrisul 5, 1849, include nu numai corecturi ortografice, note despre repetiții, identificări numite și rapoarte suplimentare despre declarațiile lui White după viziune, ci și comentarii complete despre diferite părți ale transcrierii. De exemplu: *Mintea este nedumerită. Mintea este tulburată. Despărțiți-vă (părinții ei și ceilalți). Îi vedeți pe acei oameni? — 1, 2, 3, 4, 5 (arătând spre îngerii care așteptau să scrie pe sulurile lor numele celor stabiliți și ale celor separați de noi). Nu-i vezi pe acei oameni însângerați cu armele lor venind imediat ce ultimul nume este înscris? Plâng, se chinuie. (Cine? Cei care au avut dreptate odată, apoi s-au alăturat celorlalți, cei răi). E prea târziu, prea târziu. Fiecare cuvânt deșert îți pune o pază înaintea ta. Este vorba despre tineri (aici și în alte locuri). Loc critic. Satana îi ispitește, dacă se întorc, dacă renunță, nu va mai exista nici o speranță.*
26. La pagina 1, rândul 21, scrie „evry", iar sub acesta se află o săgeată care indică un „e" plutitor inserat în mijlocul cuvântului pentru a-l corecta. La pagina 2, citim atât „apochraphy", cât și „ apocraphy". Pe parcursul paginilor citim „th" în loc de „the". În loc să scrie cuvântul „commandments" (porunci), uneori autorul scrie doar „commandts" cu trei puncte *** sub „ts" pentru a indica o greșeală ortografică sau o prescurtare, sau „the nine comm*" (cele nouă porunci), unde ceea ce pare a fi desenul unei stele * indică o prescurtare pentru porunci (pagina 3, rândul 22). Pagina 4 conține „commts" în loc de „commandments" (rândul 13).
27. La pagina 2, rândul 22, citim „upu" și deasupra este scrisă corectura „upon". La pagina 3, rândul 3, citim „wodel would". La pagina 4, rândul 5, autorul scrie „Hallelulia (este tăiat) Hallelujah".
28. La pagina 2 a manuscrisului scris de mână, găsim la rândul 4 cuvântul „Beware" (Atenție) subliniat, la fel și la rândul 6 afirmația „closing up closing up" (închide, închide). Linia 23 are, de asemenea, subliniat „credință, credință, credință, credință, credință".
29. Pe pagina 1 a manuscrisului scris de mână, la sfârșitul rândului 11 găsim „should anyth" cu „ing" scris deasupra, din cauza lipsei de spațiu pe pagină. În mod similar, în rândul 16 găsim „must be impla" cu „nted" scris deasupra, din cauza lipsei de spațiu pe pagină. La pagina 2, rândul 15 conține „cei care au avut dreptate odată, toți se alătură" și are „apoi" scris deasupra și între „odată, ei". Linia 24 conține cuvântul „consum", iar litera „e" este scrisă deasupra acestuia din cauza lipsei de spațiu. La pagina 3,

ultima linie conține „not in” (nu în), iar deasupra este scris „vision” (viziune), din nou din cauza lipsei de spațiu pe pagină.

30. În tot documentul, virgulele sunt uneori utilizate sau înlocuite cu puncte. Uneori, când se folosește punct, cuvântul este scris cu literă mică, iar alteori, când un cuvânt este urmat de virgulă, este scris cu literă mare.
31. La pagina 2, se poate observa cum transcriitorul strânge cuvintele la sfârșit. În mijlocul paginii 4, liniile încep să se strângă într-un mod dezordonat, deformând forma unor propoziții.
32. Manuscrisul 6, 1849, evidențiază o serie de probleme care sugerează o transcriere directă, cum ar fi ștergerea sau tăierea unor erori care ar fi trebuit să fie evidente. În partea de sus a documentului scris de mână, sub titlu, autorul începe din greșeală să scrie „Look ye, heave” (Priviți, ridicați-vă), apoi șterge cu o linie deasupra, ca și cum și-ar da seama că a început să scrie din greșeală pe linia greșită. La cinci rânduri de josul paginii 1, transcriitorul scrie „to be swal” (a fi înghițit), și apoi trasează o linie până la rândul următor pentru a completa deasupra acestuia: „lowed up in god” (urmat/scos în Dumnezeu). Acest lucru sugerează că transcriitorul a observat spațiul gol deasupra liniei și a completat linia lipsă acolo, o soluție întâmplătoare care are sens doar dacă scriitorul se grăbește să înregistreze liniile. Rândul de mai jos arată transcriitorul scriind „ei nu vor” cu o săgeată îndreptată între „ei” și „vor”, cu cuvintele între paranteze „(cei răi)”. De fapt, transcriitorul ștersese o încercare anterioară de a scrie acest lucru pe rândul de mai jos, aparent îngrijorat că ar putea crea confuzie în rândul cititorilor. Puțin mai târziu, pe aceeași linie, se observă o încercare de a scrie un comentariu între paranteze, dar acesta a fost șters din anumite motive (doar un cuvânt a fost început să fie scris înainte de a fi șters). La pagina 2, rândul 14, citim „Ascunde-l departe de mine, ia-l de aici”, ceea ce sugerează că transcriitorul ar fi putut auzi-o pe Ellen White spunând ultima parte în timp ce scria prima propoziție, sugerând din nou că această transcriere a fost realizată în timp ce ea vorbea. Trei rânduri mai jos, la rândul 17 din pagina 2, un cuvânt este șters. Manuscrisul 6 conține, de asemenea, cuvinte abreviate, precum „Br”, cu două puncte sub litera r. Și deși transcriitorul începe prin a nota repetarea lui Ellen White, menționând mai întâi „încă repetat” (pagina 1, rândul 7), apoi „(repetat)” (pagina 1, rândul 13), apoi „(R înseamnă repetă”) (pagina 1, rândul 15), apoi „(R de multe ori)” (pagina 1, rândul 22) și, în final, începe să noteze pur și simplu litera de lângă afirmațiile „deny self R” (pagina 1, rândul 26). Treptat, transcriitorul pare să obosească să noteze repetițiile ei. Toate acestea sugerează că nu este vorba de o copie manuscrisă redactată și editată, ci de transcrierea originală, cu toate caracteristicile sale literare brute.
33. Acest lucru ar sugera în continuare că White intra și ieșea din câmpul ei vizual, comentând ceea ce vedea (având în vedere comentariile despre a spune lucruri „din afara câmpului vizual”). Motivul acestei concluzii este faptul că aceste afirmații despre a spune lucruri „din viziune” sunt poziționate în manuscris în așa fel încât trebuiau să fie scrise în timpul transcrierii, nu adăugate ulterior (așa cum pare să fi fost cazul cu declarația din memoria fratelui Chamberlain din Manuscrisul 6). Având în vedere dovezile prezentate anterior, conform cărora Manuscrisul 5 este transcrierea originală scrisă de mână și nu prezintă urme de editare sau redactare ulterioară, aceste comentarii despre ieșirea din viziune trebuie să fi avut loc în cadrul cronologiei transcrierii, indicând faptul că Ellen White intra și ieșea în mod repetat din starea de viziune, făcând comentarii, apoi revenind la viziune.
34. William nu are nicio îndoială că Manuscrisul 4, 1850 și Manuscrisul 5, 1849 sunt înregistrări fidele nu numai ale cuvintelor mamei sale, ci și ale opiniilor și învățăturilor ei.
35. Sublinierea este adăugată de mine.
36. Pentru utilizarea expresiei „pur și nealterat” în controversa din 1826, vezi Thomson 1827, 18.
37. Nu am oferit o apărare pentru modificarea din articolul meu din 2020.
38. Casebolt nu oferă nicio apărare pentru faptul că a urmat modificarea mea în cartea sa din 2022.
39. Sublinierea îmi aparține.
40. Sublinierea îmi aparține.
41. Sublinierea este adăugată de mine.
42. Karlman a scris că, în ceea ce privește viziunea din 1849: “deoarece… Ellen White nu a scris niciodată o relatare a acestei viziuni, înțelegerea noastră asupra ei rămâne parțială”. Karlman, Ellen G. White, Letters and Manuscripts, 181. Argumentul lui Karlman nu este însă tocmai corect, deoarece comentariul din ianuarie 1850 pare, folosind același limbaj, să reflecte probabil aceeași viziune anterioară (sau o altă viziune care repeta un conținut similar).
43. Site-ul web al lui Unruh a fost eliminat în 2024, dar timp de aproximativ două decenii a figurat întotdeauna printre primele rezultate ale căutărilor Google pe această temă și, deși a fost publicat înaintea studiilor lui Fortin, Casebolt sau ale mele, și aparent fără a fi la curent cu studiile lui Graybill, a continuat să influențeze adventiștii laici în această chestiune pe durata perioadei în care a fost activ.
44. Acest lucru nuanțează afirmația optimistă a lui Graybill potrivit căreia comentariul lui Ellen White din 1850 „a încurajat înțelegerea apocrifelor, păstrând în același timp scripturile canonice ca standard”. Graybill 1987, 31.

45. Pentru o analiză completă a modului în care Ellen White tratează autoritatea cărții 2 Esdra în comparație cu autoritatea unui profet millerit precum William Foy (și a ei însăși), consultați analiza prezentată în Korpman 2023.
46. Ibid. White pare să trateze cartea 2 Esdra ca având aceeași autoritate ca restul Scripturii, în timp ce o consideră pe Foy ca având o capacitate mai redusă, deși totuși inspirată.

Apocrifele în scrierile timpurii ale lui Ellen White[1], de Kevin L. Morgan

Deoarece Apocrifa nu mai este folosită de majoritatea protestanților, este curios să găsim paralele cu Apocrifa în scrierile timpurii ale lui Ellen White[2]. Cu toate acestea, dacă James White nu le-ar fi menționat în nota de subsol din <<Un cuvânt către „mica turmă”>>, poate că nici nu le-am fi observat. Fără îndoială, Ellen White a văzut valoarea apocrifelor, deși a făcut distincție între autoritatea acestora și cea a Bibliei: <<Am văzut că Apocrifa era cartea ascunsă, și că înțelepții din aceste zile de pe urmă ar trebui să o înțeleagă. Am văzut că Biblia era cartea standard, care ne va judeca în ziua de apoi>>[3]. Ea a descris, de asemenea, Apocrifele ca fiind <<alungate/izgonite>>, și nu a citat niciodată direct din ele[4]. Aluziile ei la aceasta provin aproape exclusiv din 2 Esdra, o carte folosită de alți adventiști[5]. Cheia pentru expunerea de mai jos, numerele viziunilor sunt în coloana din stânga, cuvintele paralele cu Apocrife sunt scrise cu caractere aldine; dacă sunt paralele cu Scriptura, sunt scrise cu caractere cursive, intrările care nu sunt menționate de James White sunt casete gri.

	„Un cuvânt către «turma mică»”.	**Apocrifele**
1 V1.	Am intrat cu toții împreună în nor și am urcat șapte zile spre marea de sticlă, când Isus a adus coroanele și, cu mâna dreaptă, le-a așezat pe capetele noastre. (v) {WLF 15; 2 Esdra 2:43 este menționat în nota de subsol}	43. Și în mijlocul lor era un tânăr de statură înaltă, mai înalt decât toți ceilalți, și pe capul fiecăruia dintre ei a pus coroane, și mai înălțate, lucru care m-a uimit foarte mult... 46. Atunci am întrebat îngerul: <<Ce anume îi încoronează pe tineri, și le dă palme în mâini?>> 47. El mi-a răspuns și mi-a zis: <<El este Fiul lui Dumnezeu, pe care l-au mărturisit în lume. (2 Esdras 2:43, 46, 47)
	Faptul că Ellen White s-a inspirat din 2 Esdra devine mai puțin sigur când observăm că Isus a promis că le va da credincioșilor o coroană: <<Fii credincios până la moarte, și îți voi da cununa vieții>> (Apocalipsa 2:10), iar pe <<cap>> poartă o coroană (Apocalipsa 4:4). Pavel s-a referit, de asemenea, la primirea unei <<coroane a neprihănirii/dreptății>> (2 Tim. 4:8).	
2. V16.	Muntele Sion era chiar în fața noastră, iar pe munte se afla un templu glorios, înconjurat de alte șapte munți, pe care creșteau trandafiri și crini (ll), și i-am văzut pe cei mici urcând sau, dacă doreau, folosindu-și aripioarele pentru a zbura până în vârful munților pentru a culege florile care nu se ofilesc niciodată. {WLF 17; 2 Esdra 2:19 este notă de subsol}	Și multe fântâni din care curge lapte și miere, și șapte munți puternici, pe care cresc trandafiri și crini, cu care voi umple de bucurie copiii tăi. (2 Esdra 2:19)

Comentariu	Ellen White a descris acești șapte munți ca fiind în plus față de Muntele Sion. Deși Esdra menționează copiii, Ellen White descrie cum i-a văzut pe cei mici urcând sau zburând și apoi culegând flori.	
3. **V16.**	Și el a spus: <<Trebuie să te întorci din nou pe pământ și să le povestești celorlalți ceea ce ți-am revelat. {WLF 17; nu apare în notele de subsol}	Atunci îngerul mi-a zis: <<Du-te și spune poporului meu ce fel de lucruri și ce minuni mari ale Domnului Dumnezeului tău ai văzut. (2 Esdra 2:42)
Comentariu	Diferența între porunca de a merge și a spune este că instructorul din viziunea lui Ellen White este Isus, în timp ce în 2 Esdra este un înger.	
4. **V45.**	Și am văzut sabia, foametea, ciuma și o mare confuzie în țară. (m) {WLF 19}	5. Iată, zice Domnul, voi aduce plăgi asupra lumii; sabia, foametea, moartea și distrugerea. 6. Căci răutatea a pângărit în mod excesiv întregul pământ, iar faptele lor dăunătoare s-au împlinit. 7. De aceea, zice Domnul: 8. Nu voi mai tăcea în privința răutății lor, pe care o comit în mod profan, și nici nu îi voi mai îngădui să se dedice lucrurilor în care se angajează în mod răutăcios: iată, sângele nevinovat și drept strigă către mine, iar sufletele celor drepți se plâng neîncetat. 9. De aceea, zice Domnul, voi răzbuna cu siguranță pentru ei și voi primi la Mine tot sângele nevinovat dintre ei. 10. Iată, poporul meu este condus ca o turmă la măcel: Nu voi mai îngădui să locuiască în țara Egiptului: 11. Dar îi voi aduce cu mână puternică și cu brațul întins, și voi lovi Egiptul cu plăgi, ca și înainte, și voi distruge toată țara aceea. 12. Egiptul va jeli, iar temelia lui va fi lovită de ciumă și pedeapsă pe care Dumnezeu o va aduce asupra lui. 13. Cei ce lucrează pământul vor jeli: căci semințele lor vor pieri din cauza furtunii și a grindinei, și a unei constelații înfricoșătoare. 14. Vai de lume și celor care locuiesc în ea! 15. Căci sabia și distrugerea lor se apropie, și un popor se va ridica să lupte împotriva altuia, cu săbiile în mâini. 16. Căci vor fi războaie între oameni, și se vor invada unii pe alții; ei nu vor mai ține seama de împărații și prinții lor, iar cursul acțiunilor lor va rămâne în puterea lor. 17. Un om va dori să intre într-un oraș, dar nu va putea. 18. Căci din cauza mândriei lor, cetățile vor fi tulburate, casele vor fi distruse, iar oamenii se vor teme. 19. Omul nu va avea milă de aproapele său, ci îi va distruge casele cu sabia și îi va jefui bunurile, din cauza

		lipsei de pâine și a marilor necazuri. 20. Iată, zice Dumnezeu, că voi chema pe toți împărații pământului să mă cinstească, pe cei din răsăritul soarelui, din sud, din est și din Liban; să se întoarcă unii împotriva altora și să răsplătească lucrurile pe care le-au făcut lor. 21. Așa cum fac ei astăzi celor aleși ai mei, așa voi face și eu și le voi răsplăti în sânul lor. Așa vorbește Domnul Dumnezeu: 22. Mâna mea dreaptă nu va cruța păcătoșii, iar sabia mea nu va înceta să-i pedepsească pe cei care varsă sânge nevinovat pe pământ. 23. Focul a ieșit din mânia Lui și a mistuit temeliile pământului, iar păcătoșii, ca paiele aprinse. 24. Vai celor care păcătuiesc și nu păzesc poruncile Mele! zice Domnul: 25. Nu-i voi cruța: plecați, copii, din puterea mea, nu-mi pângăriți sanctuarul. 26. Căci Domnul îi cunoaște pe toți cei care păcătuiesc împotriva Lui și, de aceea, îi predă morții și pieirii. 27. Căci acum vin plăgile asupra întregului pământ, și voi veți rămâne în ele: căci Dumnezeu nu vă va izbăvi, pentru că ați păcătuit împotriva Lui. (2 Esdra 15:5–27)
Comentariu	Legătura dintre afirmația lui Ellen White și acest pasaj este mai puțin clară când observăm că <<foamete>> și <<sabie>> sunt folosite frecvent împreună în Vechiul Testament. De exemplu, vezi Iov 5:20; Isaia 51:19; Ieremia 29:18 și Ezechiel 7:10-19.	
5. **V45.**	Cei răi credeau că noi am adus judecata asupra lor. S-au ridicat și s-au sfătuit să ne alunge de pe pământ, crezând că astfel răul va înceta. (n) {WLF 19}	68. Căci iată, mânia arzătoare a unei mari mulțimi se aprinde asupra voastră, și ei vor lua pe unii dintre voi și vă vor hrăni, fiind leneși, cu lucruri oferite idolilor. 69. Iar cei care sunt de acord cu ei vor fi batjocoriți și ocărâți, și călcați în picioare. 70. Căci în fiecare loc și în orașele vecine va fi o mare revoltă împotriva celor ce se tem de Domnul. 71. Ei vor fi ca niște nebuni, nu vor cruța pe nimeni, ci vor distruge și vor nimici pe cei care se tem de Domnul. 72. Căci ei vor risipi și vor lua bunurile lor și îi vor alunga din casele lor. 73. Atunci vor fi cunoscuți cei care sunt aleșii Mei; și vor fi încercați ca aurul în foc. 74. Ascultați, voi, iubiții mei, zice Domnul: iată, zilele de necaz sunt aproape, dar Eu te voi izbăvi din ele. 75. Nu vă temeți și nu vă îndoiți; căci Dumnezeu este călăuza voastră (2 Esdra 16:68–75)

Comentariu	Deși James White face referire la ele, nu există cuvinte identice care să lege pasajele, iar acestea nu sunt foarte similare. Mai mult, 2 Esdra nu descrie motivul pentru care trebuie distruși cei care se tem de Domnul.	
6. **V45.**	Pârâurile au încetat să mai curgă. (t) {WLF 19}	În acel moment, prietenii se vor lupta unii împotriva altora ca niște dușmani, iar pământul va fi cuprins de teamă, împreună cu cei care locuiesc pe el, izvoarele fântânilor se vor opri, și timp de trei ore nu vor mai curge. (2 Esdra 6:24)
Comentariu	În acest exemplu, există o descriere similară a opririi curgerii apei, dar nu există paralele literale.	
7. **V45.**	Nori grei și întunecați au apărut și s-au ciocnit între ei. (u) {WLF 19}	34. Priviți norii din est și din nord spre sud, și sunt foarte înfricoșători la vedere, plini de mânie și furtună. 35. Ei se vor lovi unii pe alții, și vor doborî o mare mulțime de stele pe pământ, chiar și propria lor stea; și sângele va curge din sabie până în pântece, (2 Esdra 15:34, 35)
Comentariu	Aici există o descriere similară a norilor furioși în coliziune (cu <<nori>> fiind singurul cuvânt preluat literal. Al doilea Esdra afirmă că norii vor << doborî>> stelele (adesea un simbol, în profețiile biblice, pentru îngeri sau sfinți), în timp ce Ellen White descrie eliberarea poporului lui Dumnezeu prin vocea din nor, care are loc sub ultima plagă.	
8. **V1.**	Isus a ridicat brațul Său puternic și glorios, a apucat poarta de sidef și a deschis-o pe balamalele ei strălucitoare, apoi ne-a spus: V-ați spălat veșmintele în sângele meu, ați stat ferm pentru adevărul meu, intrați. (y) {WLF 15; se face referire la Isaia 26:2, nu la 2 Esdra 2:47}	El mi-a răspuns și mi-a zis: El este Fiul lui Dumnezeu, pe care ei L-au mărturisit în lume. Atunci am început să-i laud pe cei care au apărat cu atâta tărie numele Domnului. (2 Esdra 2:47)
Comentariu	Urmând exemplul lui Ellen White, alți adventiști au folosit expresia <<a stat rigid pentru/a apărat cu fermitate>> în legătură cu <<adevărul>>. Phebe Harp, din Troy, New York, a asociat, de asemenea, această frază cu 2 Esdra: <<Vrem să fim din acea companie pe care Esdra a văzut-o stând cu fermitate pentru adevăr>>[6]. Alexander Allen Marks, din Saline, Michigan, a asociat acest lucru cu ieșirea din lume: <<O, unde vor fi atunci păcătoșii și chiar și cei care au mărturisit adevărul, dar au râvnit prietenia celor necredincioși și nu s-au desprins de lume, și nu au apărat cu tărie adevărul!>>[7] Isaac Sanborn, din Monroe, Wisconsin, a legat acest lucru de încheierea unui legământ prin sacrificiu: <<Dar sunt convins că, cu îngrijire și muncă corespunzătoare, aici, în jurul orașului Monroe, se va ridica o mare comunitate care va încheia un legământ cu Dumnezeu prin sacrificiu și va apăra cu fermitate adevărul>>[8]. Joseph Harvey Waggoner a făcut legătura între aceștea <<care au păzit poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus, în ciuda furiei Fiarei și a Falsului Profet>>[9]. Harriet Maria Grant, din Three Rivers' Point (Clay), New York, a legat-o cu ajutorul Domnului împotriva celor puternici: <<Sunt hotărât să apăr cu fermitate adevărul și să vin în ajutorul Domnului împotriva celor puternici>>[10].	
9. **V45.**	Fețele lor erau luminate de slava lui Dumnezeu; și străluceau de glorie, așa cum strălucea fața lui Moise când a coborât de pe muntele Sinai. Cei răi nu puteau să-i	1. Atunci omul neprihănit va sta cu mare îndrăzneală înaintea celor care l-au chinuit și nu au ținut seama de munca lui. 2. Când vor vedea aceasta, vor fi cuprinși

	privească, din cauza gloriei. (bb) {WLF 20}	de o teamă teribilă și vor fi uimiți de ciudățenia salvării sale, care depășește cu mult tot ceea ce așteptau. 3. Și ei, pocăindu-se și gemând din cauza chinului sufletului, vor zice în sinea lor: Acesta era cel pe care îl batjocoream uneori și îl foloseam ca proverb de ocară. 4. Noi, proștii, am considerat că viața lui era o nebunie, iar sfârșitul lui, lipsit de onoare. 5. Cum este el numărat printre copiii lui Dumnezeu, iar soarta lui este printre sfinți! (Înțelepciunea lui Solomon 5:1–5)
Comentariu	Partea cea mai asemănătoare din această comparație este versetul 2: <<Când o vor vedea, vor fi cuprinși de o teamă teribilă>>. Cu toate acestea, 2 Esdra nu menționează gloria lui Dumnezeu pe chipul „omului drept", așa cum face Ellen White.	
10. V68.	Am văzut pe unii care nu susțineau cu fermitate adevărul prezent. {ExV 26.2}	Atunci am început să-i laud pe cei care au apărat cu atâta tărie numele Domnului. (2 Esdra 2:47)
11. V137.	Cei care profesează adevărul și, înainte de a-i învăța principiile de bază, cred că îl cunosc pe deplin, și se grăbesc să ia locul învățătorilor și să-i mustre pe cei care de ani de zile au apărat cu tărie adevărul, arată în mod clar că nu înțeleg adevărul, și nu cunosc niciunul dintre efectele sale; căci dacă ar cunoaște puterea lui sfințitoare, ar da roade pașnice ale neprihănirii și s-ar umili sub influența lui dulce și puternică. {ExV54 39.3}	Atunci am început să-i laud pe cei care au apărat cu atâta tărie numele Domnului. (2 Esdra 2:47)
Comentariu	Aceste două exemple aplică expresia <<a stat rigid>> la a sta <<rigid pentru adevăr>> și nu <<rigid pentru numele Domnului>>.	

Adaptarea adventistă a formulării din Apocrife

În comparația de mai sus, am identificat, în primele cărți ale lui Ellen White, zece paralele cu 2 Esdras și o paralelă cu Înțelepciunea lui Solomon. În niciunul dintre aceste cazuri Ellen White nu folosește mai mult de câteva cuvinte din formularea literală a vreunuia dintre ele. Cele trei cazuri în care ea folosește expresia literală „a stat rigid pentru" nu au fost legate de James White de 2 Esdra. Analizând utilizarea expresiei „a stat cu fermitate pentru", observăm că, în timp ce în 2 Esdra se referea la a sta „cu fermitate pentru numele Domnului", primii adventiști au adaptat expresia pentru a-și exprima angajamentul neclintit față de adevărul despre ascultarea de Dumnezeu, în condițiile în care erau presați să renunțe la acesta. Despre aceeași perioadă, Ellen White a scris: <<Dacă nu am fi rămas neclintiți atunci, am fi naufragiat în credința noastră. Unii spuneau că suntem încăpățânați; dar am fost obligați să ne îndurăm și să nu ne abatem nici la dreapta, nici la stânga>>[11].

Astfel, deși expresia folosită frecvent provine probabil din 2 Esdra, primii adventiști au adaptat-o pentru propriul lor uz.

<<Teme-te de Dumnezeu și dăruiește-i; căci a sosit ceasul judecății lui: și să se închine Celui care a făcut cerul, pământul, marea și izvoarele apelor>>[12].

NOTE

1. Extras din „Glorie! Glorie! Glorie!”, care va fi publicat în 2024.
2. Studiul lui Matthew J. Korpman privind utilizarea apocrifelor de către Ellen White este cel mai exhaustiv, deși concluziile sale pot depăși dovezile. Vezi Korpman, <<Scrierile uitate: Aluzii și citate ale lui Ellen White din Apocrife>>, Spes Christiana 31.2 (2020), pp. 109–146, la https://www.academia.edu/41558577/Forgotten_Scriptures_Allusions_and_Quotations_by_Ellen_White_to_the_Apocrypha_Spes_ Christiana_31_2_2020_109_146). Vezi răspunsul lui Denford Ntini la https://www.academia.edu/67801859/Article_on_Ellen_White_Adventism_and_the_Apocrypha. Lucrarea lui Korpman urmează cea a lui Ronald D. Graybill, „Under the Triple Eagle: Early Adventist Use of the Apocrypha”, în Adventist Heritage, iarna 1987 (12:1), 25–32, și Denis Fortin, „Ellen G. White and the Apocrypha”, Iunie 1998, la https://digitalcommons.andrews.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1012&context=theology-christian-philosophy-pubs.
3. Ms. 4, 1850, subliniere adăugată (V86).
4. Ms. 5, 1849, subliniere adăugată.
5. Observăm că Otis Nichols s-a referit și la 2 Esdra în scrisoarea sa către William Miller, din 20 aprilie 1846. The Day-Star, 4 martie 1845, p. 10. Deliei Gove (Kendall) Needham, născută Prescott, a doua soție a lui Norman Gardner Needham, redactorii revistei Review and Herald i-au răspuns: <<În ceea ce privește Apocrifele, considerăm că anumite părți din ele conțin multă lumină și învățături. Dacă ni s-ar cere să specificăm, ar trebui să menționăm 2 Esdra, Înțelepciunea lui Solomon și 1 Macabei…>> (Către corespondenți STILUL VECHI ȘI CEL NOU, RH, 5 august 1858, p. 96) Joseph Bates a scris: <<Cartea a doua a lui Esdra conține adevăruri foarte importante>> (Sigiliul Dumnezeului viu, 1849, p. 66). Există referiri la 2 Esdra în articolul său din The Day-Star, 6 septembrie 1845. În ceea ce privește valoarea istorică a apocrifelor, vezi G. W. Morse, <<Scripture Questions>>, RH, 2 februarie 1886, p. 75.
6. RH, 24 aprilie 1856, p. 15, referindu-se la 2 Esdra 2:47.
7. RH, 21 august 1856, p. 126, referindu-se la 1 Corinteni 5:10: <<căci atunci va trebui să ieșiți din lume>>.
8. RH, 31 martie 1859, p. 148, referindu-se la Ps. 50:5: <<cei care au făcut un legământ cu mine prin sacrificiu>>.
9. RH, 23 februarie 1860, p. 106, cu referire la Apocalipsa 4:12; 16:13.
10. RH, 22 aprilie 1862, p. 167, referindu-se la Judecători 5:23: <<… pentru că nu au venit în ajutorul Domnului, în ajutorul Domnului împotriva celor puternici>>.
11. 2SG 74.1; Aluzie la Num. 20:17.
12. Apocalipsa 14:7.

Temele lui Ellen G. White și temele similare din cărțile apocrife

Teme majore la Ellen G. White	Teme similare în cărțile apocrife
Marele conflict dintre bine și rău (Tragedia veacurilor)	Lupta cosmică dintre îngeri și demoni – *1 Enoh, Jubileele, 2 Baruh*
Judecata finală și ziua Domnului	Judecata apocaliptică, cărțile cerului, pedepse și răsplătiri – *1 Enoh, 4 Ezra, 2 Baruh*
Îngerii ca mesageri activi în istoria omenirii	Îngeri care intervin, veghează, transmit revelații – *Tobit, 1 Enoh, Jubileele*
Planul de mântuire și rolul lui Hristos	Mesianism, așteptarea unui Mântuitor, restaurarea finală – *4 Ezra, 2 Baruh*
Istoria sacră a patriarhilor (Patriarhi și profeți)	Relatări extinse despre patriarhi, genealogii, legi – *Jubileele, Testamentul celor 12 Patriarhi*
Legea morală și ascultarea	Legi morale, etice, rituale, accent pe ascultare – *Jubileele, Sirah, Înțelepciunea lui Solomon*
Sabatul și sfințirea timpului	Sabatul și ciclurile sacre ale timpului – *Cartea Jubileelor*
Vindecare, sănătate, viață curată (Divina vindecare)	Vindecare prin intervenție divină, îngeri vindecători – *Tobit*
Educația morală și spirituală (Educația)	Înțelepciune, formarea caracterului, educația morală – *Sirah, Înțelepciunea lui Solomon*
Viața lui Isus și lucrarea Sa (Viața lui Isus)	Nașterea miraculoasă, copilăria lui Isus – *Protoevanghelia lui Iacov*
Parabolele și învățăturile morale	Pilde și învățături etice – *Sirah, Înțelepciunea lui Solomon*
Eschatologie: timpul sfârșitului, semne, crize	Viziuni apocaliptice, cataclisme, restaurare finală – *4 Ezra, 2 Baruh, 1 Enoh*
Misiunea bisericii și lucrarea apostolică (Faptele apostolilor)	Fapte și tradiții despre apostoli – *Faptele lui Petru, Faptele lui Pavel și Tecla*
Lupta spirituală personală	Încercări, ispite, lupte morale – *Testamentul celor 12 Patriarhi*
Providența divină în istoria omenirii	Dumnezeu care conduce istoria poporului Său – *Baruh, 4 Ezra*

Temele majore teologice

Teme la Ellen G. White	Paralele în literatura apocrifă
Marele conflict cosmic	Lupta îngerilor căzuți, judecata îngerilor – *1 Enoh, Jubileele*
Judecata finală	Judecata celor vii și morți, cărțile cerești – *1 Enoh, 4 Ezra, 2 Baruh*
Sanctuarul ceresc	Templul ceresc, liturghia îngerească – *1 Enoh 14, 2 Enoh*
Mijlocirea lui Hristos	Îngeri mijlocitori, arhangheli – *1 Enoh, Tobit*
Marea zi a ispășirii	Ritualuri de purificare cosmică – *Jubileele*
Învierea morților	Învierea celor drepți, două învieri – *4 Ezra, 2 Baruh*
Soarta finală a celor răi	Distrugerea finală, focul judecății – *1 Enoh 90*
Sigilarea poporului lui Dumnezeu	Pecetluirea celor aleși – *1 Enoh 48, 4 Ezra*

Temele despre îngeri și lumea spirituală

Teme la Ellen G. White	Paralele apocrife
Îngeri protectori	Rafael ca protector – *Tobit*
Îngeri care notează faptele oamenilor	Îngeri scribi – *1 Enoh 89–90*
Îngeri care luptă împotriva demonilor	Război ceresc – *1 Enoh, Jubileele*
Îngeri care transmit viziuni	Îngeri revelatori – *4 Ezra, 2 Baruh*
Demonii ca ființe reale	Spirite rele, îngeri căzuți – *1 Enoh 6–16*
Arhangheli cu roluri specifice	Mihail, Rafael, Gabriel – *1 Enoh*

Teme istorice și narative

Teme la Ellen G. White	Paralele apocrife
Istoria patriarhilor	Extinderi despre Adam, Noe, Avraam – *Jubileele*
Căderea omului	Detalii despre păcatul îngerilor – *1 Enoh*
Potopul	Explicații suplimentare despre Nephilim – *1 Enoh*
Exodul și Legea	Legi suplimentare, cicluri sabatice – *Jubileele*
Exilul și restaurarea	Viziuni despre restaurarea Ierusalimului – *2 Baruh, 4 Ezra*
Viața lui Isus	Nașterea Mariei și copilăria lui Isus – *Protoevanghelia lui Iacov*
Lucrarea apostolilor	Minuni și tradiții despre apostoli – *Faptele lui Petru, Pavel și Tecla*

Teme morale și etice

Teme la Ellen G. White	Paralele apocrife
Formarea caracterului	Etică și înțelepciune – *Sirah, Înțelepciunea lui Solomon*
Temperanță, viață curată	Virtuți morale – *Sirah*
Lupta cu ispita	Lupte morale – *Testamentul celor 12 Patriarhi*
Importanța familiei	Sfaturi pentru familie – *Tobit, Sirah*
Rugăciunea	Rugăciuni extinse – *Tobit, Baruh*
Milostenia	Caritatea ca virtute – *Tobit*

Teme despre sănătate și vindecare

Teme la Ellen G. White	Paralele apocrife
Vindecare prin credință	Vindecarea lui Tobit – *Tobit 11*
Îngeri vindecători	Rafael – *Tobit*
Stil de viață sănătos	Înțelepciune practică – *Sirah*
Legi alimentare	Puritate rituală – *Jubileele*

Teme educaționale și spirituale

Teme la Ellen G. White	**Paralele apocrife**
Educația copiilor	Sfaturi pentru tineri – *Sirah*
Înțelepciunea divină	Înțelepciunea personificată – *Înțelepciunea lui Solomon*
Importanța Scripturii	Legea ca fundament – *Jubileele, Sirah*
Disciplină spirituală	Virtuți și porunci – *Testamentul celor 12 Patriarhi*